

2024/1449

24.5.2024

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING (EU) 2024/1449

af 14. maj 2024

om oprettelse af reform- og vækstfaciliteten for Vestbalkan

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 212 og artikel 322, stk. 1,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen,

under henvisning til udtalelse fra Revisionsretten ⁽¹⁾,

efter den almindelige lovgivningsprocedure ⁽²⁾, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Unionen bygger på de værdier, der er omhandlet i artikel 2 i traktaten om Den Europæiske Union (TEU), bl.a. demokrati, retsstatsprincippet og respekt for menneskerettighederne. Disse værdier indgår i de tiltrædelseskriterier, der blev fastlagt på Det Europæiske Råds møde i København i juni 1993 (»Københavnskriterierne«), og som udgør betingelserne for medlemskab af Unionen.
- (2) Udvidelsesprocessen bygger på fastlagte kriterier, retfærdige og strenge betingelser og princippet om egen fortjeneste. Det er fortsat afgørende med et fast engagement i »grundprincipperne først«-tilgangen, som kræver et stærkt fokus på retsstatsprincippet, de grundlæggende rettigheder, de demokratiske institutioners funktionsmåde og reformen af den offentlige forvaltning samt på økonomiske kriterier. Fremskridt afhænger af den enkelte støttemodtagers gennemførelse af de reformer, der er nødvendige for at tilpasse sig den gældende EU-ret. Regionalt samarbejde og gode naboskabsforbindelser er fortsat væsentlige elementer af udvidelsesprocessen.
- (3) Ruslands angrebskrig mod Ukraine viste yderligere, at udvidelse er en geostrategisk investering i fred, sikkerhed og stabilitet. I betragtning af Unionens fulde og utvetydige engagement i Vestbalkans perspektiv for EU-medlemskab, er partnerne på Vestbalkans orientering og engagement med hensyn til Unionen et stærkt udtryk for deres strategiske valg og plads i et værdifællesskab. Partnerne på Vestbalkans vej mod EU-medlemskab skal være fast forankret i håndgribelige og konkrete reformfremskridt.
- (4) Det er af fælles interesse for Unionen og dens partnere på Vestbalkan, nemlig Albanien, Bosnien-Hercegovina, Kosovo*, Montenegro, Nordmakedonien og Serbien (»støttemodtagerne«), at fremme bestræbelserne på at gennemføre reformer af deres politiske, retlige og økonomiske systemer med henblik på deres fremtidige medlemskab af Unionen og støtte deres tiltrædelsesproces. Udsigten til EU-medlemskab har en stærk forandrings-skabende virkning og forankrer positive demokratiske, politiske, økonomiske og samfundsmæssige forandringer.
- (5) Det er nødvendigt at fremrykke nogle af fordelene ved EU-medlemskab inden tiltrædelsen. Økonomisk konvergens er centralt for disse fordele. På nuværende tidspunkt er Vestbalkans konvergens med hensyn til BNP pr. indbygger udtrykt i købekraftstandarter fortsat lav, dvs. på mellem 30 % og 50 % af EU-gennemsnittet, og der gøres ikke fremskridt hurtigt nok.
- (6) For at mindske denne forskel opstillede Kommissionen i sin meddelelse af 8. november 2023 med titlen »Ny vækstplan for Vestbalkan« en ny vækstplan for Vestbalkan baseret på fire søjler: a) øget integration med EU's indre marked, b) fremme af regional økonomisk integration på grundlag af EU's regler og standarder ved fuldt ud at

⁽¹⁾ Udtalelse af 30. januar 2024 (endnu ikke offentliggjort i EU-Tidende).

⁽²⁾ Europa-Parlamentets holdning af 24. april 2024 (endnu ikke offentliggjort i EUT) og Rådets afgørelse af 7. maj 2024.

* Denne betegnelse indebærer ingen stillingtagen til Kosovos status, og den er i overensstemmelse med UNSCR 1244/1999 og ICJ's udtalelse om Kosovos uafhængighedserklæring.

gennemføre den eksisterende handlingsplan for det fælles regionale marked, c) mere gennemgribende reformer, der tager sigte på at fremskynde væksten i regionen, fremme økonomisk konvergens og styrke den regionale stabilitet, og d) oprettelse af et nyt finansieringsinstrument, nemlig reform- og vækstfaciliteten for Vestbalkan (»faciliteten«).

- (7) Gennemførelsen af den nye vækstplan for Vestbalkan kræver øget finansiering under et særligt, nyt finansieringsinstrument, faciliteten, for at bistå regionen med at gennemføre reformer for bæredygtig økonomisk vækst, regional integration og det fælles regionale marked.
- (8) For at nå målene for den nye vækstplan for Vestbalkan bør der med hensyn til investeringsområder lægges særlig vægt på sektorer, der kan forventes at fungere som centrale multiplikatorer for social og økonomisk udvikling: konnektivitet, herunder bæredygtig transport, dekarbonisering, energi, den grønne og den digitale omstilling og uddannelse og udvikling af færdigheder, med særligt fokus på unge.
- (9) Bæredygtig transportinfrastruktur er afgørende for at forbedre konnektiviteten mellem partnerne på Vestbalkan og med Unionen. Den bør bidrage til Vestbalkans integration i Unionen. I forslaget til en revision af det transeuropæiske transportnet (TEN-T) inkluderede Kommissionen en ny korridor, der krydser Vestbalkan (korridoren mellem Vestbalkan og det østlige Middelhavsområde). TEN-T-nettet er grundlaget for finansiering af bæredygtig transportinfrastruktur i denne region, herunder miljøvenlige transportmidler såsom jernbaner.
- (10) Faciliteten bør støtte investeringer og reformer, der fremmer støttemodtagernes vej mod den digitale omstilling af økonomien og samfundet i overensstemmelse med Unionens vision for 2030, der blev fremlagt i Kommissionens meddelelse af 9. marts 2021 med titlen »Det digitale kompas 2030: Europas kurs i det digitale årti«, der fremmer en inklusiv digital økonomi til gavn for alle borgere. Faciliteten bør bestræbe sig på at lette støttemodtagernes opfyldelse af de generelle målsætninger og digitale mål for så vidt angår Unionen. Som beskrevet af Kommissionen i dens meddelelse af 15. juni 2023 med titlen »Gennemførelse af værktøjskassen til 5G-cybersikkerhed« bør 5G-cybersikkerhedsværktøjskassen være grundlaget for Unionens finansiering til at garantere sikkerhed, modstandsdygtighed og beskyttelse af digitale infrastrukturprojekters integritet i regionen.
- (11) Støtten under faciliteten bør ydes med henblik på at opfylde generelle og specifikke mål på grundlag af fastlagte kriterier og med klare betalingsbetingelser. Disse generelle og specifikke mål bør forfølges på en gensidigt forstærkende måde. Faciliteten bør støtte udvidelsesprocessen ved at fremskynde tilpasningen til Unionens værdier, lovgivning, regler, standarder, politikker og praksis (»gældende EU-ret«) med henblik på EU-medlemskab, fremskynde regional økonomisk integration og gradvis integration af støttemodtagerne i Unionens indre marked og fremskynde deres socioøkonomiske konvergens med Unionen. Faciliteten bør også fremme regionalt samarbejde, gode naboskabsforbindelser samt forsoning og bilæggelse af tvister.
- (12) Ud over at styrke den socioøkonomiske konvergens bør faciliteten også bidrage til at fremskynde reformer vedrørende de grundlæggende elementer i udvidelsesprocessen, herunder retsstatsprincippet og grundlæggende rettigheder, bl.a. rettigheder for personer, der tilhører mindretal, herunder nationale mindretal og romaer, og rettighederne for lesbiske, bøsser, biseksuelle, transkønnede og interkønnede (LGBTI-personer). Den bør også forbedre de demokratiske institutioners og offentlige forvaltningers funktion, offentlige indkøb, statsstøttekontrol og forvaltning af offentlige finanser, bekæmpelse af alle former for korruption og organiseret kriminalitet, uddannelse af høj kvalitet og beskæftigelsespolitikker, regionens mål for den grønne omstilling, klima og miljø.
- (13) EU-støtte under faciliteten bør supplere den bilaterale og regionale støtte, der ydes i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/1529 ⁽³⁾, som fortsat er det vigtigste instrument til at forberede støttemodtagerne på EU-medlemskab, samtidig med at allerede eksisterende mekanismer og strukturer anvendes, hvor det er muligt, og synergier maksimeres. Tilgangen bør bygge på den eksisterende udvidelsesmetode, navnlig den reviderede metode fra 2020, som Kommissionen fremlagde i sin meddelelse af 5. februar 2020 med titlen »Styrkelse af tiltrædelsesprocessen — Et troværdigt EU-perspektiv for landene på Vestbalkan«, og den økonomiske plan og investeringsplanen for Vestbalkan, som Kommissionen vedtog den 6. oktober 2020.

⁽³⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/1529 af 15. september 2021 om oprettelse af et instrument til fortiltrædelsesbistand (IPA III) (EUT L 330 af 20.9.2021, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1529/oj>).

- (14) Faciliteten bør supplere den eksisterende økonomiske og finansielle dialog uden at bringe dens anvendelsesområde i fare og dermed styrke den økonomiske integration og forberedelsen af Unionens multilaterale overvågning af økonomiske politikker.
- (15) Faciliteten bør fremme udarbejdelsen af effektivitetsprincipper, respektere additionaliteten af og komplementariteten med den støtte, der ydes under andre EU-programmer og -instrumenter, og tilstræbe at undgå overlapning og sikre synergier mellem bistand i henhold til denne forordning og anden bistand, herunder integrerede finansielle pakker sammensat af både eksport- og udviklingsfinansiering, fra Unionen, medlemsstaterne, tredjelande, multilaterale og regionale organisationer og enheder.
- (16) I overensstemmelse med princippet om inklusive partnerskaber bør Kommissionen bestræbe sig på at sikre, at relevante interessenter hos støttemodtagerne, bl.a. støttemodtagernes parlamenter, lokale og regionale myndigheder, arbejdsmarkedets parter og civilsamfundsorganisationer, høres behørigt og har rettidig adgang til relevante oplysninger, så de kan spille en meningsfuld rolle under udformningen og gennemførelsen af programmer og i de tilknyttede overvågningsprocesser.
- (17) Der bør fortsat ydes skræddersyet og målrettet teknisk bistand og bistand til grænseoverskridende samarbejde til støtte for denne facilitets mål og for at styrke støttemodtagernes relevante kapacitet til at gennemføre reformdagsordenen.
- (18) Faciliteten bør sikre sammenhæng med og støtte til de generelle mål for Unionens optræden udadtil som fastsat i artikel 21 i TEU, herunder respekten for de grundlæggende rettigheder som nedfældet i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder. Den bør navnlig sikre beskyttelse og fremme af menneskerettighederne og retsstatsprincippet.
- (19) Faciliteten bør styrke innovation, forskning og samarbejde mellem akademiske institutioner og industrien til støtte for den grønne og den digitale omstilling og dermed fremme lokale industrier med særlig vægt på lokalt baserede mikrovirksomheder, små og mellemstore virksomheder og startupvirksomheder.
- (20) Støttemodtagerne bør udvise et troværdigt engagement i de europæiske værdier, bl.a. gennem deres tilpasning til Unionens fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, herunder Unionens restriktive foranstaltninger.
- (21) Ved gennemførelsen af faciliteten bør der tages hensyn til Unionens strategiske autonomi og til Unionens og dens medlemsstaters strategiske interesser og de værdier, som Unionen bygger på.
- (22) Aktiviteterne under faciliteten bør støtte fremskridt hen imod Unionens sociale standarder og klima- og miljøstandarder og fremskridt hen imod FN's verdensmål for bæredygtig udvikling, Parisaftalen vedtaget inden for rammerne af De Forenede Nationers rammekonvention om klimaændringer, De Forenede Nationers konvention om den biologiske mangfoldighed og De Forenede Nationers konvention om bekæmpelse af ørkendannelse og bør ikke bidrage til miljøforringelse eller skade miljøet eller klimaet. Foranstaltninger, der finansieres under faciliteten, bør være i overensstemmelse med støttemodtagernes energi- og klimaplaner, deres nationalt bestemte bidrag og ambitionen om at opnå klimaneutralitet senest i 2050. Faciliteten bør bidrage til modvirkning af klimaændringer og evnen til at tilpasse sig de negative virkninger heraf og fremme klimaresiliens. Især bør finansiering under faciliteten fremme omstillingen til en dekarboniseret, klimaneutral, klimarobust og cirkulær økonomi.
- (23) Principperne om ligestilling mellem kønnene og ikkeforskelsbehandling som beskrevet i EU's ligestillingsstrategier bør være ledetråd ved gennemførelsen af denne forordning. Den bør fremme og støtte ligestilling mellem kønnene og integration af kønsaspektet, sikre meningsfuld deltagelse af kvinder i beslutningsprocesserne og styrkelse af kvinders og pigers stilling og søge at beskytte og fremme kvinders og pigers rettigheder samt forebygge og bekæmpe vold mod kvinder og vold i hjemmet under hensyntagen til relevante EU-kønshandlingsplaner og relevante rådskonklusioner og internationale konventioner. Desuden bør denne forordning gennemføres under fuld overholdelse af den europæiske søjle for sociale rettigheder, herunder med hensyn til beskyttelse af børn og arbejdstagerrettigheder. Gennemførelsen af faciliteten bør ske i overensstemmelse med FN's konvention om rettigheder for personer med handicap ⁽⁴⁾ og den tilhørende protokol og sikre tilgængelighed i forbindelse med dens

⁽⁴⁾ EUT L 23 af 27.1.2010, s. 35.

investeringer og tekniske bistand i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/882 ⁽⁵⁾.

- (24) Denne forordning bør fremme den grønne dagsorden for Vestbalkan, der indgår i Kommissionens meddelelse af 6. oktober 2020 med titlen »En økonomisk plan og investeringsplan for Vestbalkan«, ved at styrke miljøbeskyttelsen og -genopretningen, bidrage til modvirkning af og øget modstandsdygtighed over for klimaændringer og fremskynde overgangen til en lavemissionsøkonomi.
- (25) I overensstemmelse med den europæiske grønne pagt, der er Europas strategi for bæredygtig vækst, og betydningen af at nå klima- og biodiversitetsmålene i overensstemmelse med forpligtelserne i den interinstitutionelle aftale bør faciliteten bidrage til at nå et overordnet mål om, at 30 % af Unionens budgetudgifter skal støtte klimamål, og at 7,5 % i 2024 og 10 % i 2026 og 2027 skal støtte biodiversitetsmålene. Der bør i forbindelse med mindst 37 % af den ikketilbagebetalingspligtige finansielle støtte, der kanaliseres gennem investeringsrammen for Vestbalkan, tages hensyn til klimamålene. Dette beløb bør beregnes ved hjælp af Riemarkørerne i overensstemmelse med forpligtelsen til at indberette EU's internationale klimafinansiering til OECD og andre internationale aftaler eller rammer. Allerede i juni 2025 vil EU's klimakoefficienter, der gælder for alle programmer under den flerårige finansieringsramme (FFR) for 2021-2027, og som er fastsat i arbejdsdokumentet fra Kommissionens tjenestegrene med titlen »Climate Mainstreaming Architecture in the Multi-annual Financial Framework for 2021-2027« (SWD(2022) 225), også blive anvendt på klimaudgifter under FFR-udgiftsområde 6 (»Naboområder og verden«). Faciliteten vil blive tilpasset tilgangen i andre instrumenter under udgiftsområde 6, bl.a. instrumentet til førtiltrædelsesbistand (IPA III), for at sikre konsekvent klimarapportering i regionen. Faciliteten bør støtte aktiviteter, der fuldt ud overholder EU's klima- og miljømæssige standarder og prioriteter og princippet om ikke at gøre væsentlig skade som omhandlet i artikel 17 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2020/852 ⁽⁶⁾.
- (26) Kommissionen bør i samarbejde med medlemsstaterne og støttemodtagerne sikre overholdelse, sammenhæng, overensstemmelse og komplementaritet, øget gennemsigtighed og ansvarlighed i forbindelse med levering af bistand, herunder ved at indføre passende interne kontrolsystemer og politikker til bekæmpelse af svig. Støtten under faciliteten bør stilles til rådighed på betingelse af, at hver af støttemodtagerne opretholder og respekterer effektive demokratiske mekanismer, herunder et parlamentarisk flerpartisystem, frie og retfærdige valg, pluralistiske medier, retsvæsenets uafhængighed og retsstatsprincippet, og sikrer respekt for alle menneskerettighedsforpligtelser, herunder rettighederne for personer, der tilhører mindretal. En anden forudsætning bør være, at Serbien og Kosovo engagerer sig konstruktivt med målbare fremskridt og håndgribelige resultater i normaliseringen af deres forbindelser med henblik på fuldt ud at opfylde alle deres respektive forpligtelser i henhold til aftalen om vejen til normalisering og gennemførelsesbilaget hertil samt alle tidligere dialogaftaler og indleder forhandlinger om den omfattende aftale om normalisering af forholdet.
- (27) Det samlede maksimale beløb for EU-støtte gennem faciliteten bør være 6 mia. EUR i løbende priser for perioden 2024-2027, heraf op til 2 mia. EUR i form af ikketilbagebetalingspligtig støtte og 4 mia. EUR i lån til finansiel bistand på koncessionelle vilkår ydet af Unionen og hensat fra de 2 mia. EUR. Mindst halvdelen af det samlede beløb bør tildeles gennem investeringsrammen for Vestbalkan, herunder hele den ikketilbagebetalingspligtige støtte, efter fradrag af 1,5 % til teknisk og administrativ bistand og de beløb, der er nødvendige for at foretage hensættelser til lånene.
- (28) Denne forordning fastlægger en finansieringsramme for hele facilitetens varighed, som skal udgøre det primære referencebeløb, jf. punkt 18 i den interinstitutionelle aftale af 16. december 2020 mellem Europa-Parlamentet, Rådet for Den Europæiske Union og Europa-Kommissionen om budgetdisciplin, om samarbejde på budgetområdet og om forsvarlig økonomisk forvaltning samt om nye egne indtægter, herunder en køreplan hen imod indførelse af nye egne indtægter ⁽⁷⁾, for Europa-Parlamentet og Rådet under den årlige budgetprocedure.

⁽⁵⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/882 af 17. april 2019 om tilgængelighedskrav for produkter og tjenester (EUT L 151 af 7.6.2019, s. 70, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/882/oj>).

⁽⁶⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2020/852 af 18. juni 2020 om fastlæggelse af en ramme til fremme af bæredygtige investeringer og om ændring af forordning (EU) 2019/2088 (EUT L 198 af 22.6.2020, s. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2020/852/oj>).

⁽⁷⁾ EUT L 433 I af 22.12.2020, s. 28, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinst/2020/1222/oj.

- (29) Uanset artikel 31, stk. 3, andet punktum, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/947⁽⁸⁾ bør den finansielle forpligtelse for lån under faciliteten ikke støttes af garantier for foranstaltninger udadtil. Støtte i form af lån under denne facilitet bør udgøre finansiell bistand som omhandlet i artikel 220, stk. 1, i forordning (EU, Euratom) 2018/1046⁽⁹⁾ («finansforordningen»). Der bør beregnes et vejledende finansieringsbeløb for hver støttemodtager på grundlag af formelen i bilaget, der kombinerer en støttemodtagers befolkningsandel i forhold til den samlede befolkning i Vestbalkan og det gennemsnitlige BNP pr. indbygger i Vestbalkan i forhold til den respektive støttemodtagers BNP pr. indbygger, med en vægtningsfaktor på henholdsvis 60 % og 40 %. Hvis betalingsbetingelserne for frigivelsen af midler ikke er opfyldt, bør Kommissionen kunne omfordele en del af eller hele beløbet blandt andre støttemodtagere.
- (30) Horisontale finansielle regler, der er vedtaget af Europa-Parlamentet og Rådet på grundlag af artikel 322 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF), bør finde anvendelse på denne forordning. Disse regler er fastsat i finansforordningen og fastlægger navnlig proceduren for opstilling og gennemførelse af budgettet ved hjælp af tilskud, udbud, indirekte forvaltning, finansiell bistand, blandingsoperationer og godtgørelse af eksterne eksperter og indeholder bestemmelser om kontrol af de finansielle aktørers ansvar.
- (31) Der bør fastsættes bestemmelser om begrænsninger af støtteberettigelse i forbindelse med tildelingsprocedurer inden for rammerne af faciliteten, hvis det er hensigtsmæssigt på grund af aktivitetens særlige karakter, eller hvis aktiviteten påvirker sikkerheden eller den offentlige orden.
- (32) For at sikre en effektiv gennemførelse af faciliteten, herunder fremme af integrationen af støttemodtagerne i europæiske værdikæder, bør alle forsyninger og materialer, der finansieres og indkøbes inden for rammerne af denne facilitet, stamme fra medlemsstaterne, støttemodtagerne, kandidatlandene og kontraherende parter i aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde og lande, der til støttemodtagerne yder et niveau af støtte, som svarer til det, der ydes af Unionen, under hensyntagen til størrelsen af deres økonomi, og lande, for hvilke Kommissionen har etableret gensidig adgang til ekstern bistand hos støttemodtagerne, medmindre forsyningerne og materialerne ikke kan tilvejebringes på rimelige vilkår i nogen af disse lande.
- (33) Under overholdelse af princippet om, at Unionens budget fastsættes årligt, bør muligheden for at anvende fleksibiliteten i overensstemmelse med finansforordningen på andre politikker sikres, herunder i forbindelse med fremførsler og genforpligtelser af midler, for at sikre en effektiv anvendelse af EU-midlerne og dermed maksimere de EU-midler, der er til rådighed under faciliteten.
- (34) Gennemførelsen af faciliteten bør understøttes af et sammenhængende og prioriteret sæt målrettede reformer og investeringsrelaterede prioriteter i hver enkelt støttemodtager (reformdagsordenen), der udgør en ramme for fremme af inklusiv bæredygtig socioøkonomisk vækst, som er klart formuleret og tilpasset Unionens tiltrædelseskrav og de grundlæggende elementer i udvidelsesprocessen. Reformdagsordenen vil fungere som en overordnet ramme for at nå facilitetens mål. Reformdagsordenen bør udarbejdes i tæt samråd med relevante interessenter, bl.a. støttemodtagernes parlamenter, lokale og regionale repræsentative organer og myndigheder, arbejdsmarkedets parter og civilsamfundsorganisationer, og deres bidrag bør afspejles i reformdagsordenene.
- (35) Udbetalingen af EU-støtte bør være betinget af, at betalingsbetingelserne overholdes, og at der gøres målelige fremskridt med gennemførelsen af de reformer, der er fastsat i reformdagsordenene, og som er vurderet og formelt godkendt af Kommissionen. Frigivelsen af midler bør struktureres i overensstemmelse hermed og afspejle facilitetens mål.
- (36) Reformdagsordenene bør omfatte målrettede reformforanstaltninger og prioriterede investeringsområder samt betalingsbetingelser i form af målbare kvalitative og kvantitative skridt, der vidner om tilfredsstillende fremskridt eller gennemførelse af disse foranstaltninger, og en vejledende tidsplan for gennemførelsen af disse foranstaltninger.

⁽⁸⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/947 af 9. juni 2021 om oprettelse af instrumentet for naboskab, udviklingssamarbejde og internationalt samarbejde — et globalt Europa, og om ændring og ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse 466/2014/EU og ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/1601 og Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 480/2009 (EUT L 209 af 14.6.2021, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/947/oj>).

⁽⁹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) 2018/1046 af 18. juli 2018 om de finansielle regler vedrørende Unionens almindelige budget, om ændring af forordning (EU) nr. 1296/2013, (EU) nr. 1301/2013, (EU) nr. 1303/2013, (EU) nr. 1304/2013, (EU) nr. 1309/2013, (EU) nr. 1316/2013, (EU) nr. 223/2014, (EU) nr. 283/2014 og afgørelse nr. 541/2014/EU og om ophævelse af forordning (EU, Euratom) nr. 966/2012 (EUT L 193 af 30.7.2018, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj>).

Reformdagsordenerne bør også indeholde en foreløbig liste over planlagte investeringsprojekter, der er beregnet til finansiering under investeringsrammen for Vestbalkan. Disse skridt bør planlægges senest den 31. august 2027, selv om den samlede gennemførelse af de foranstaltninger, der er omhandlet i disse foranstaltninger, bør kunne strække sig ud over 2027, men ikke senere end den 31. december 2028.

- (37) Reformdagsordenerne bør indeholde en redegørelse for det system, som støttemodtageren har indført med henblik på effektivt at forebygge, opdage og korrigere uregelmæssigheder, korruption, herunder korruption på højt plan, svig og interessekonflikter, når midlerne fra faciliteten anvendes, og ordningerne til at forhindre dobbeltfinansiering fra faciliteten og andre EU-programmer samt andre donorer.
- (38) Reformdagsordenerne bør indeholde en redegørelse for, hvordan foranstaltningerne forventes at bidrage til klima- og miljømålene og princippet om ikke at gøre væsentlig skade samt den digitale omstilling.
- (39) Foranstaltninger under reformdagsordenerne bør bidrage til at forbedre et effektivt system til forvaltning og kontrol af de offentlige finanser, hvidvask af penge, skatteundgåelse, skatteunddragelse, svig og organiseret kriminalitet og til et effektivt system for statsstøttekontrol med det formål at sikre rimelige vilkår for alle virksomheder. Sådanne foranstaltninger bør gennemføres af støttemodtageren inden en vejledende dato, som kan fastsættes for hver foranstaltning på det tidlige stadium af facilitetens gennemførelse.
- (40) Reformdagsordenerne bør være resultatbaserede og omfatte indikatorer til vurdering af fremskridt med opfyldelsen af facilitetens generelle og specifikke mål, der er fastlagt i denne forordning. Disse indikatorer bør være baseret på internationalt aftalte indikatorer. Indikatorerne bør også i videst muligt omfang være i overensstemmelse med de centrale præstationsindikatorer, der indgår i resultatrammen for IPA III, i resultatmålingsrammen for EFSD+ og i investeringsrammen for Vestbalkan. Indikatorerne bør være relevante, accepterede, troværdige, enkle og robuste.
- (41) Midler under faciliteten bør ikke støtte aktiviteter eller foranstaltninger, der er undergravende for fredsaftaler i regionen.
- (42) Kommissionen bør vurdere hver reformdagsorden på grundlag af listen over kriterier i denne forordning. For at sikre ensartede betingelser for gennemførelsen af denne forordning bør Kommissionen tillægges gennemførelsesbeføjelser til at godkende disse reformdagsordener. Disse beføjelser bør udøves i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 182/2011⁽¹⁰⁾. Kommissionen vil tage behørigt hensyn til Rådets afgørelse 2010/427/EU⁽¹¹⁾ og den rolle, som Tjenesten for EU's Optræden Udadtil (EU-Udenrigstjenesten) spiller, hvor det er relevant, og navnlig når den overvåger opfyldelsen af forudsætningen for EU-støtte.
- (43) Kommissionens gennemførelsesafgørelse, der er omhandlet i denne forordning, bør samtidig udgøre et arbejdsprogram som omhandlet i finansforordningens artikel 110, stk. 2, for så vidt angår størrelsen af den ikkertilbagebetalingspligtige finansielle støtte i henhold til nærværende forordning.
- (44) I betragtning af behovet for fleksibilitet i forbindelse med facilitetens gennemførelse bør det være muligt for en støttemodtager at fremsætte en begrundet anmodning til Kommissionen om at ændre den delegerede retsakt, hvis reformdagsordenen, herunder de relevante betalingsbetingelser, ikke længere kan opfyldes, hverken helt eller delvist, på grund af objektive omstændigheder. En støttemodtager bør kunne fremsætte en begrundet anmodning om ændring af reformdagsordenen, herunder ved at foreslå tilføjelser, hvis det er relevant.
- (45) Kommissionen bør kunne ændre gennemførelsesafgørelsen, navnlig for at tage hensyn til en ændring af de disponible beløb.
- (46) I tilfælde af omfordeling af støtte under denne facilitet, som vil føre til, at en støttemodtager modtager yderligere støtte, bør den pågældende støttemodtager forelægge en revideret reformdagsorden med yderligere foranstaltninger, der skal gennemføres. Kommissionen bør underrette Europa-Parlamentet og Rådet, inden den træffer beslutning om omfordeling af støtte.
- (47) Der bør indgås en facilitetsaftale med hver enkelt støttemodtager med henblik på at fastlægge principperne for det finansielle samarbejde mellem Unionen og modtageren og præcisere de nødvendige mekanismer vedrørende kontrol, tilsyn, overvågning, evaluering, rapportering og revision af EU-finansiering under faciliteten, regler for skatter, told og afgifter og foranstaltninger til at forebygge, opdage, efterforske og korrigere uregelmæssigheder, svig,

⁽¹⁰⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 182/2011 af 16. februar 2011 om de generelle regler og principper for, hvordan medlemsstaterne skal kontrollere Kommissionens udøvelse af gennemførelsesbeføjelser (EUT L 55 af 28.2.2011, s. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

⁽¹¹⁾ Rådets afgørelse 2010/427/EU af 26. juli 2010 om, hvordan Tjenesten for EU's Optræden Udadtil skal tilrettelægges og fungere (EUT L 201 af 3.8.2010, s. 30, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2010/427/oj>).

korruption og interessekonflikter. Der bør derfor også indgås en låneaftale med hver enkelt støttemodtager med specifikke bestemmelser for forvaltningen og anvendelsen af den finansiering, der ydes i form af lån. Både facilitetsaftalen og låneaftalen bør sendes til Europa-Parlamentet og Rådet efter anmodning.

- (48) I facilitetsaftalen bør der fastsættes en forpligtelse for støttemodtagerne til, i overensstemmelse med Unionens databeskyttelsesprincipper og gældende databeskyttelsesregler, at sikre indsamling af og adgang til tilstrækkelige data om personer og enheder, der modtager finansiering, herunder oplysninger om reelt ejerskab, til gennemførelse af reformdagsordenerne.
- (49) Der bør være mulighed for finansiel støtte til reformdagsordenerne i form af et lån. I forbindelse med støttemodtagernes finansieringsbehov er det hensigtsmæssigt, at den finansielle bistand tilrettelægges på grundlag af den diversificerede finansieringsstrategi, der er angivet i artikel 220a i finansforordningen og oprettet som en fælles finansieringsmetode i nævnte forordning, og som forventes at øge likviditeten af Unionens obligationer samt tiltrækningskraften og omkostningseffektiviteten ved Unionens udstedelser
- (50) Der bør ydes lån til støttemodtagerne på meget lempelige vilkår med en løbetid på højst 40 år, idet tilbagebetalingen af hovedstolen ikke påbegyndes før 2034. Artikel 220, stk. 4, i finansforordningen bør derfor fraviges.
- (51) I betragtning af at de finansielle risici, der er forbundet med støtten til støttemodtagerne i form af lån under faciliteten, kan sammenlignes med de finansielle risici, der er forbundet med långivningstransaktioner i henhold til forordning (EU) 2021/947, bør hensættelser til finansielle forpligtelser i forbindelse med lån i henhold til nærværende forordning fastsættes til 9 % i overensstemmelse med artikel 211 i finansforordningen, og finansieringen af hensættelserne bør hentes fra finansieringsrammen på 2 mia. EUR under faciliteten.
- (52) For at sikre, at tilførselssatsen fortsat er tilstrækkelig i forhold til de finansielle risici, og for at vise fremskridtene med gennemførelsen af faciliteten bør beføjelsen til at vedtage retsakter delegeres til Kommissionen i overensstemmelse med artikel 290 i TEUF for så vidt angår ændring af tilførselssatsen og fastlæggelse af resultattavlen detaljerede elementer. Det er navnlig vigtigt, at Kommissionen gennemfører tilstrækkelige høringer under sit forberedende arbejde, herunder på ekspertniveau, og at disse høringer gennemføres i overensstemmelse med principperne i den interinstitutionelle aftale af 13. april 2016 om bedre lovgivning ⁽¹²⁾. For at sikre lige deltagelse i forberedelsen af de delegerede retsakter modtager Europa-Parlamentet og Rådet navnlig alle dokumenter på samme tid som medlemsstaternes eksperter, og deres eksperter har systematisk adgang til møder i Kommissionens ekspertgrupper, der beskæftiger sig med forberedelse af delegerede retsakter.
- (53) For at maksimere løftestangeffekten af Unionens finansielle støtte med hensyn til at tiltrække yderligere investeringer og sikre Unionens kontrol med udgifterne bør de infrastrukturinvesteringer, der støtter reformdagsordenerne, gennemføres gennem investeringsrammen for Vestbalkan. Individuelle projekter eller programmer bør først forelægges det operationelle udvalg under investeringsrammen for Vestbalkan med henblik på udtalelse, når de relevante betalingsbetingelser, der er fastsat i reformdagsordenerne, er opfyldt. I tilfælde af manglende opfyldelse af de relevante betalingsbetingelser for investeringer inden for et år bør Kommissionen kunne omfordele investeringsmidlerne under investeringsrammen for Vestbalkan blandt de andre støttemodtagere.
- (54) For at sikre, at støttemodtagerne råder over startfinansiering til gennemførelsen af de første reformer, bør hver støttemodtager have adgang til op til 7 % af det samlede beløb, der er afsat under denne facilitet i form af forfinansiering, forudsat at der er midler til rådighed, og at forhåndsbetingelserne for støtten under faciliteten er opfyldt.
- (55) Det er vigtigt at sikre både fleksibilitet og programmerbarhed i forbindelse med ydelse af EU-støtte til støttemodtagerne. Med henblik herpå bør midler under faciliteten frigives efter en fast halvårlig tidsplan, forudsat at der er midler til rådighed, på grundlag af en anmodning fra støttemodtagerne om frigivelse af midler og efter Kommissionens kontrol af, at både de generelle betingelser vedrørende makrofinansiell stabilitet, forsvarlig forvaltning af de offentlige finanser, gennemsigtighed og overvågning af budgettet og de relevante betalingsbetingelser er opfyldt på tilfredsstillende vis. Hvis en betalingsbetingelse ikke er opfyldt ifølge den vejledende tidsplan, der er fastsat i afgørelsen om godkendelse af reformdagsordenen, kan Kommissionen helt eller delvist tilbageholde udbetalingen af de midler, der svarer til denne betingelse, efter en metodologi for delvis betaling. Udbetalingen af de tilsvarende tilbageholdte midler kan finde sted i løbet af det næste vindue for frigivelse af midler

⁽¹²⁾ EUT L 123 af 12.5.2016, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinst/2016/512/oj.

og op til 12 måneder efter den oprindelige frist, der er fastsat i den vejledende tidsplan, forudsat at betalingsbetingelserne er opfyldt. I det første gennemførelsesår bør denne frist forlænges til 24 måneder fra den oprindelige negative vurdering.

- (56) Uanset artikel 116, stk. 2 og 5, i finansforordningen bør betalingsfristen for bidrag til statsbudgettet fastsættes fra datoen for meddelelsen af den afgørelse, der tillader udbetaling til støttemodtageren, og Kommissionen bør udelukkes fra at betale morarenter til støttemodtageren.
- (57) Kommissionen bør efter anmodning fra Europa-Parlamentet inden for rammerne af dechargeproceduren fremlægge detaljerede oplysninger om gennemførelsen af Unionens budget under faciliteten, især for så vidt angår gennemførte revisioner, herunder konstaterede svagheder og korrigerende foranstaltninger, der er truffet, og for så vidt angår tildelingen af kontrakter om investeringer under investeringsrammen for Vestbalkan, herunder, hvor det er relevant, størrelsen af støttemodtagernes medfinansiering og andre kilder til bidrag, bl.a. fra andre EU-finansieringsinstrumenter.
- (58) Inden for rammerne af Unionens restriktive foranstaltninger, der vedtages på grundlag af artikel 29 i TEU og artikel 215 i TEUF, må ingen pengemidler eller økonomiske ressourcer direkte eller indirekte stilles til rådighed for eller til fordel for de udpegede juridiske personer, enheder eller organer. Sådanne udpegede enheder og enheder, der ejes eller kontrolleres af dem, bør derfor ikke modtage støtte fra faciliteten.
- (59) I overensstemmelse med finansforordningen, Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) nr. 883/2013⁽¹³⁾ og Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 2988/95⁽¹⁴⁾, (Euratom, EF) nr. 2185/96⁽¹⁵⁾ og (EU) 2017/1939⁽¹⁶⁾ skal Unionens finansielle interesser beskyttes ved hjælp af forholdsmæssigt afpassede foranstaltninger, herunder foranstaltninger vedrørende forebyggelse, opdagelse, korrektion og undersøgelse af uregelmæssigheder, svig, korruption, interessekonflikter, dobbeltfinansiering, vedrørende tilbagesøgning af tabte, uberettiget udbetalte eller ukorrekt anvendte midler.
- (60) Navnlig bør Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF) i overensstemmelse med forordning (Euratom, EF) nr. 2185/96 og (EU, Euratom) nr. 883/2013 være i stand til at foretage administrative undersøgelser, herunder kontrol og inspektion på stedet, med henblik på at fastslå, om der foreligger svig, korruption eller enhver anden ulovlig aktivitet, der skader Unionens finansielle interesser.
- (61) I overensstemmelse med artikel 129 i finansforordningen bør Kommissionen, OLAF, Den Europæiske Revisionsret og, hvor det er relevant, Den Europæiske Anklagemyndighed (EPPO), herunder tredjeparter, der er involveret i gennemførelsen af EU-midler, have de nødvendige rettigheder og den fornødne adgang.
- (62) Kommissionen bør sikre, at Unionens finansielle interesser beskyttes effektivt under faciliteten. I betragtning af den mangeårige tradition for finansiell bistand, der er ydet til støttemodtagerne, også under indirekte forvaltning, og under hensyntagen til deres gradvise tilpasning til Unionens interne kontrolstandarder og -praksis, bør Kommissionen samtidig i vid udstrækning forlade sig på, hvordan støttemodtagernes systemer til intern kontrol og forebyggelse af svig fungerer. Navnlig bør Kommissionen og OLAF og, hvor det er relevant, EPPO uden ophold underrettes om alle formodede tilfælde af uregelmæssigheder, svig, korruption og interessekonflikter, der påvirker gennemførelsen af midler under faciliteten.
- (63) Desuden bør støttemodtagerne uden ophold indberette uregelmæssigheder, herunder svig, som har været genstand for en første administrativ eller retslig konstatering, til Kommissionen og holde den underrettet om udviklingen i administrative og retlige procedurer. Med henblik på tilpasning til god praksis i medlemsstaterne bør denne indberetning foretages elektronisk ved brug af det system til indberetning af uregelmæssigheder, som Kommissionen har oprettet.
- (64) Hver støttemodtager bør oprette et overvågningssystem, der bidrager til en halvårlig rapport om opfyldelsen af betalingsbetingelserne i dens reformdagsorden, der ledsager den halvårige anmodning om frigivelse af midler.

⁽¹³⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) nr. 883/2013 af 11. september 2013 om undersøgelser, der foretages af Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF) og om ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1073/1999 og Rådets forordning (Euratom) nr. 1074/1999 (EUT L 248 af 18.9.2013, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/883/oj>).

⁽¹⁴⁾ Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 2988/95 af 18. december 1995 om beskyttelse af De Europæiske Fællesskabers finansielle interesser (EFT L 312 af 23.12.1995, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1995/2988/oj>).

⁽¹⁵⁾ Rådets forordning (Euratom, EF) nr. 2185/96 af 11. november 1996 om Kommissionens kontrol og inspektion på stedet med henblik på beskyttelse af De Europæiske Fællesskabers finansielle interesser mod svig og andre uregelmæssigheder (EFT L 292 af 15.11.1996, s. 2, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1996/2185/oj>).

⁽¹⁶⁾ Rådets forordning (EU) 2017/1939 af 12. oktober 2017 om gennemførelse af et forstærket samarbejde om oprettelse af Den Europæiske Anklagemyndighed (»EPPO«) (EUT L 283 af 31.10.2017, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1939/oj>).

Støttemodtagerne bør indsamle og give adgang til data og oplysninger, der gør det muligt at forebygge, opdage og korrigere uregelmæssigheder, svig, korruption og interessekonflikter i forbindelse med de foranstaltninger, der støttes af faciliteten.

- (65) Kommissionen bør sikre, at der er indført klare overvågnings- og uafhængige evalueringsmekanismer for at sørge for effektiv ansvarlighed og gennemsigtighed i forbindelse med gennemførelsen af Unionens budget og for at sikre en effektiv vurdering af fremskridtene hen imod opfyldelse af denne forordnings mål.
- (66) Kommissionen bør forelægge Europa-Parlamentet og Rådet en årlig rapport om fremskridtene i indfrielsen af målene med denne forordning, herunder også omhandlende synergi og komplementaritet med andre EU-programmer, navnlig støtte ydet i henhold til forordning (EU) 2021/1529, med henblik på at undgå bistandsoverlapning og dobbeltfinansiering.
- (67) Støttemodtagerne bør af hensyn til gennemsigtighed og ansvarlighed offentliggøre data om endelige støttemodtagere, som modtager finansieringsbeløb, der kumulativt over en periode på fire år overstiger 50 000 EUR til gennemførelse af reformer og investeringer under denne facilitet.
- (68) Kommissionen bør foretage en evaluering af faciliteten, når den er afsluttet.
- (69) Støttemodtagerne bør støtte frie pluralistiske medier, der fremmer og øger forståelsen af Unionens værdier og fordelene og forpligtelserne ved et potentielt EU-medlemskab, samtidig med at der tages drastiske skridt til at bekæmpe informationsmanipulation og indblanding fra udenlandske magters side. De bør også sørge for proaktiv, klar og konsekvent information til borgerne, herunder om EU-støtte. Modtagere af EU-midler bør aktivt anerkende EU-midlernes oprindelse og sikre synlighed i overensstemmelse med håndbogen for kommunikation og synlighed i forbindelse med EU's optræden udadtil.
- (70) Implementeringen af faciliteten bør ledsages af udvidet strategisk formidling og offentlighedsdiplomati til fremme af Unionens værdier og bør fremhæve merværdien af EU-støtte.
- (71) Målene for denne forordning kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne, men kan snarere nås på EU-plan; Unionen kan derfor vedtage foranstaltninger i overensstemmelse med nærhedsprincippet, jf. artikel 5 i TEU. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går denne forordning ikke ud over, hvad der er nødvendigt for at nå disse mål.
- (72) Denne forordning bør med henblik på rettidigt at stille finansieringsmidler til rådighed for støttemodtagerne uden yderligere opsættelse træde i kraft dagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende* —

VEDTAGET DENNE FORORDNING:

KAPITEL I

ALMINDELIGE BESTEMMELSER

Artikel 1

Genstand

1. Ved denne forordning oprettes reform- og vækstfaciliteten for Vestbalkan (»faciliteten«).

Den fastsætter facilitetens mål, dens finansiering og budget for perioden fra 2024 til 2027, formerne for EU-finansiering fra faciliteten og reglerne for ydelse af sådan finansiering.

2. Faciliteten er komplementær til forordning (EU) 2021/1529 om bistand til Vestbalkan med henblik på gennemførelse af EU-relaterede reformer, navnlig inklusive og bæredygtige socioøkonomiske reformer og reformer vedrørende grundlæggende aspekter af udvidelsesprocessen, der er tilpasset Unionens værdier, samt investeringer til at gennemføre landenes respektive reformdagsordener, jf. kapitel III.

Artikel 2

Definitioner

I denne forordning forstås ved:

- 1) »støttemodtager«: en af følgende: Albanien, Bosnien-Hercegovina, Kosovo, Montenegro, Nordmakedonien og Serbien
- 2) »rammerne for udvidelsespolitikken«: de overordnede politiske rammer for implementeringen af denne forordning som formuleret af Det Europæiske Råd og Rådet, omfattende den reviderede udvidelsesmetode, aftaler der etablerer et juridisk bindende forhold til støttemodtagerne, i relevant omfang forhandlingsrammerne for tiltrædelsesforhandlinger med kandidatlande, Europa-Parlamentets beslutninger, relevante meddelelser fra Kommissionen, i relevant omfang inklusive meddelelser om retsstatsprincippet, og fælles meddelelser fra Kommissionen og Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik
- 3) »facilitetsaftale«: en aftale, der indgås mellem Kommissionen og støttemodtageren, og som fastlægger principperne for det finansielle samarbejde mellem støttemodtageren og Kommissionen i henhold til denne forordning. Denne ordning udgør en finansieringsaftale som omhandlet i artikel 114, stk. 2, i finansforordningen for så vidt angår midler i henhold til denne forordnings artikel 6, stk. 2, litra a)
- 4) »låneaftale«: en aftale, der indgås mellem Kommissionen og en støttemodtager, og som fastsætter betingelserne for støtte fra faciliteten
- 5) »reformdagsordener«: en omfattende pakke bestående af et sammenhængende og prioriteret sæt målrettede reformer og prioriterede investeringsområder for hver støttemodtager, herunder betalingsbetingelser, der viser tilfredsstillende fremskridt med eller fuld gennemførelse af disse foranstaltninger, og en vejledende tidsplan for gennemførelsen heraf
- 6) »foranstaltninger«: reformer og investeringer som fastsat i reformdagsordenerne i kapitel III
- 7) »betalingsbetingelser«: betingelser for frigivelse af midler i form af observerbare og målelige kvalitative eller kvantitative skridt, som støttemodtagerne skal gennemføre, som fastsat i reformdagsordenerne i kapitel III
- 8) »blandingsoperation«: en operation, der støttes over EU-budgettet, og som kombinerer ikketilbagebetalingspligtig støtte fra EU-budgettet med tilbagebetalingspligtig støtte fra udviklingsinstitutioner eller andre offentlige finansieringsinstitutioner, inklusive eksportkreditagentur, eller fra kommercielle finansieringsinstitutioner og investorer
- 9) »endelig modtager«: person eller enhed der modtager finansiering under faciliteten. For så vidt angår den del af faciliteten, der stilles til rådighed som finansiell bistand, anses støttemodtagerens finansministerium/-forvaltning for at være endelig modtager; for så vidt angår den del af faciliteten, der stilles til rådighed gennem investeringsrammen for Vestbalkan, anses den kontrahent eller underkontrahent, der gennemfører investeringsprojektet, for at være endelig modtager
- 10) »princippet om ikke at gøre væsentlig skade«: princippet om ikke at støtte eller foretage økonomiske aktiviteter, som over væsentlig skade på indfrielsen af et miljømål, hvor det er relevant, som omhandlet i artikel 17 i forordning (EU) 2020/852.

Artikel 3

Facilitetens mål

1. Facilitetens generelle mål er at:
 - a) at støtte udvidelsesprocessen ved at fremskynde tilpasningen til Unionens værdier, love, regler, standarder, politikker og retspraksis (den gældende EU-ret) gennem vedtagelse og gennemførelse af reformer med henblik på fremtidigt EU-medlemskab
 - b) fremskynde regional økonomisk integration og gradvis integration i Unionens indre marked
 - c) fremskynde den socioøkonomiske konvergens mellem støttemodtagernes økonomier og Unionen
 - d) fremme regionalt samarbejde, gode naboskabsforbindelser, forsoning og bilæggelse af tvister på Vestbalkan samt mellemfolkelige forbindelser.

2. Facilitetens specifikke mål er at:

- a) yderligere styrke de grundlæggende elementer i udvidelsesprocessen, herunder retsstatsprincippet og de grundlæggende rettigheder, de demokratiske institutioners funktion, herunder på regionalt og lokalt plan, og herunder afpolarisering, offentlig forvaltning og at opfylde de økonomiske kriterier. Dette omfatter fremme af et uafhængigt retsvæsen, styrkelse af sikkerheden og stabiliteten i regionen, styrkelse af bekæmpelsen af svig og alle former for korruption, herunder korruption og nepotisme på højt niveau, organiseret kriminalitet, grænseoverskridende kriminalitet og hvidvask af penge såvel som finansiering af terrorisme, skatteunddragelse, skattesvig, skatteundgåelse højne overholdelsen af folkeretten styrke mediernes og den akademiske frihed og uafhængighed bekæmpe hadefuldt tale skabe et gunstigt miljø for civilsamfundet, der vil fremme den sociale dialog fremme ligestilling mellem kønnene, integration af kønsaspektet og styrkelse af kvinders og pigers stilling, ikkeforskelsbehandling og tolerance for at sikre og styrke respekten for rettighederne for personer, der tilhører alle mindretal, herunder nationale mindretal, romaer såvel som homoseksuelle, biseksuelle, transkønnede og interkønnede personers rettigheder
- b) arbejde hen imod fuld tilpasning af støttemodtagerne til EU's fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik (FUSP), herunder restriktive foranstaltninger
- c) bekæmpe desinformation og udenlandsk informationsmanipulation og indblanding rettet mod Unionen og dens værdier
- d) arbejde hen imod en harmonisering af visumpolitikken med Unionen
- e) styrke den offentlige forvaltnings effektivitet, opbygge lokal kapacitet og investere i administrativt personale hos støttemodtagerne sikre adgang til oplysninger, offentlig kontrol og inddragelse af civilsamfundet i beslutningsprocesser støtte gennemsigtighed, ansvarlighed, strukturreformer og kyndig styring på alle forvaltningsniveauer, herunder hvad angår forvaltningernes beføjelser til at føre tilsyn med og undersøge fordelingen af og adgangen til offentlige midler samt inden for forvaltning af offentlige finanser, offentlige indkøb og statsstøttekontrol støtte initiativer og organer, der er involveret i at støtte og håndhæve international justits i støttemodtagerlandene
- f) fremskynde støttemodtagernes overgang til bæredygtige, klimaneutrale og inklusive økonomier, der er i stand til at modstå konkurrencepresset på Unionens indre marked, og til et stabilt investeringsklima og reducere deres strategiske afhængighedsforhold
- g) fremme den regionale økonomiske integration, navnlig gennem fremskridt i etableringen af det fælles regionale marked
- h) fremme støttemodtagernes økonomiske integration i Unionens indre marked, navnlig gennem øget handel og investering samt modstandsdygtige værdikæder
- i) støtte regional økonomisk integration og øget integration med EU's indre marked gennem bedre konnektivitet i regionen i overensstemmelse med de transeuropæiske net og styrke regionalt samarbejde, godt naboskab, forsoning og mellemfolkelige forbindelser
- j) fremskynde inklusiv og bæredygtig grøn omstilling til klimaneutralitet senest i 2050 i overensstemmelse med Parisaftalen og den grønne pagt i tråd med den grønne dagsorden for Vestbalkan fra 2020 for alle økonomiske sektorer, navnlig vedvarende energi, herunder omstillingen til en dekarboniseret, klimaneutral, klimarobust og cirkulær økonomi, samtidig med at det sikres, at alle investeringer efterlever princippet om ikke at gøre væsentlig skade
- k) fremme den digitale omstilling og digitale færdigheder som en katalysator for bæredygtig udvikling og inklusiv vækst
- l) fremme innovation, forskning og samarbejde mellem akademiske institutioner og industrien til støtte for den grønne og den digitale omstilling med særlig vægt på lokalt baserede mikro-, små og mellemstore og nystartede virksomheder

- m) fremme kvalitetssikret uddannelse, læring, om- og opkvalificering på alle niveauer med særligt fokus på unge, herunder modvirkning af ungdomsarbejdsløshed, forebyggelse af hjerneflugt og støtte til sårbare samfund og beskæftigelsespolitikker, herunder arbejdstagerrettigheder, i overensstemmelse med den europæiske søjle for sociale rettigheder og bekæmpelse af fattigdom

Artikel 4

Almindelige principper

1. Samarbejdet under faciliteten bygger på de eksisterende behov og fremmer alle former for principper om udviklingseffektivitet, nemlig støttemodtagernes ejerskab af udviklingsprioriteter, fokus på klare betingelser og håndgribelige resultater, inklusive partnerskaber og gode naboskabsforbindelser, gennemsigtighed og gensidig ansvarlighed. Samarbejdet baseres på en virkningsfuld og effektiv allokering og anvendelse af ressourcer. Faciliteten bestræber sig på at sikre en passende geografisk balance for investeringsprojekter.
2. Tilvejebringelse af makrofinansiel støtte er ikke omfattet af denne facilitets anvendelsesområde.
3. Støtte fra faciliteten supplerer og er komplementær til støtte, der ydes under andre EU-programmer og -instrumenter. Aktiviteter, der er berettiget til støtte i henhold til denne forordning, kan modtage støtte fra andre EU-programmer og -instrumenter, forudsat at denne støtte ikke dækker de samme omkostninger, og at der etableres passende tilsyn og budgetkontrol. Kommissionen sikrer komplementariteten og synergien mellem faciliteten og andre EU-programmer med henblik på at undgå bistandsoverlapning og dobbeltfinansiering. Der må ikke være overlapning mellem den støtte, der ydes i henhold til denne forordning, og den støtte, der ydes i henhold til forordning (EU) 2021/1529.
4. For at fremme komplementariteten, sammenhængen og effektiviteten af deres tiltag samarbejder Kommissionen og medlemsstaterne og bestræber sig på at undgå overlapning og til sikre synergi mellem bistand i henhold til denne forordning og andre former for bistand fra Unionen, medlemsstaterne, tredjelande, multilaterale og regionale organisationer og enheder såsom internationale organisationer og de relevante internationale finansielle institutioner, agenturer og donorer uden for Unionen, herunder integrerede finansielle pakker bestående af både eksport- og udviklingsfinansiering, i overensstemmelse med de fastlagte principper for styrkelse af den operationelle koordinering inden for ekstern bistand, herunder gennem øget koordinering med medlemsstaterne på lokalt niveau. En sådan koordinering på lokalt plan omfatter regelmæssige og rettidige høringer og hyppig udveksling af oplysninger under hele facilitetens gennemførelse.
5. Facilitetens aktiviteter skal fremme og integrere aspekterne vedrørende demokrati, menneskerettigheder og ligestilling mellem kønnene, udvirker gradvis tilpasning til Unionens sociale, klimapolitiske og miljømæssige standarder, almindeligøre modvirkning af og tilpasning til klimaændringer, hvor det er relevant, katastroferisikoreduktion, miljøbeskyttelse og bevaring af biodiversitet, herunder, hvor det er hensigtsmæssigt, miljøkonsekvensanalyser, og støtte fremskridt hen imod verdensmålene for bæredygtig udvikling, fremme integrerede foranstaltninger, der kan skabe sidegevinster, og opfylde flere mål på en sammenhængende måde. Disse aktiviteter skal forhindre strandede aktiver og styres af princippet om »ikke at gøre væsentlig skade« og om »ikke at lade nogen i stikken« samt af den tilgang til integration af bæredygtighed, der ligger til grund for den europæiske grønne pagt.
6. Støttemodtagerne og Kommissionen sikrer, at ligestilling, kønsmainstreaming og integrationen af et kønsperspektiv tages i betragtning og fremmes under hele udarbejdelsen af reformdagsordenerne og facilitetens gennemførelse. Støttemodtagerne og Kommissionen træffer passende foranstaltninger til at forhindre enhver form for forskelsbehandling på grund af køn, race eller etnisk oprindelse, religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering. Kommissionen aflægger rapport om disse foranstaltninger i forbindelse med sin regelmæssige rapportering i henhold til kønshandlingsplanerne.
7. Faciliteten støtter ikke aktiviteter eller foranstaltninger, der er uforenelige med støttemodtagernes nationale energi- og klimaplaner, deres nationalt bestemte bidrag i henhold til Parisaftalen og ambitionen om at opnå klimaneutralitet senest i 2050, eller som fremmer investeringer i fossile brændstoffer, eller som har betydelige negative virkninger på miljøet, klimaet eller biodiversiteten.
8. Kommissionen bestræber sig i overensstemmelse med princippet om inklusivt partnerskab i hensigtsmæssigt omfang på at sikre demokratisk kontrol ved, at den respektive regering hører parlamentet såvel som relevante interessenter, herunder lokale og regionale myndigheder, arbejdsmarkedets parter og civilsamfundet, herunder sårbare grupper og alle

mindretal og samfundsgrupper alt efter relevans, så disse alle kan deltage i udformningen og gennemførelsen af aktiviteter, der er berettiget til støtte fra faciliteten, og i de tilknyttede overvågnings-, kontrol- og evalueringsprocesser alt efter relevans. Det skal ved høringen tilstræbes at repræsentere pluralismen i modtagerlandets samfund.

9. Kommissionen sikrer i tæt samarbejde med medlemsstaterne og støttemodtagerne gennemførelsen af Unionens forpligtelser til øget gennemsigtighed og ansvarlighed i forbindelse med ydelse af støtte, herunder ved at fremme gennemførelse og styrkelse af interne kontrolsystemer og politikker for bekæmpelse af svig. Kommissionen gør oplysninger om omfanget og tildelingen af støtte offentligt tilgængelige via den resultattavle, der er omhandlet i artikel 26. Støttemodtagerne offentliggør ajourførte data om endelige modtagere, der modtager EU-midler til gennemførelse af reformer og investeringer under denne facilitet, som beskrevet i artikel 22.

Artikel 5

Forudsætninger for EU-støtte

1. Forudsætningerne for støtten under faciliteten er:

- a) at støttemodtagerne vedvarende opretholder og respekterer virkningsfulde demokratiske mekanismer, herunder et parlamentarisk flerpartisystem, frie og retfærdige valg, pluralistiske medier, et uafhængigt retsvæsen, retsstatsprincippet og garanti for overholdelsen af alle menneskerettighedsforpligtelser, herunder rettigheder for personer tilhørende mindretal
- b) for så vidt angår Serbien og Kosovo, at de engagerer sig konstruktivt med målbare fremskridt og håndgribelige resultater i normaliseringen af deres forbindelser med henblik på fuldt ud at opfylde alle deres respektive forpligtelser i henhold til aftalen om vejen til normalisering og gennemførelsesbilaget hertil samt alle tidligere dialogaftaler og indleder forhandlinger om den omfattende aftale om normalisering af forbindelserne.

2. Kommissionen overvåger, at forhåndsbetingelserne i stk. 1 er opfyldt, inden der frigives midler, herunder forfinansiering, fra faciliteten til støttemodtagerne og i hele den periode, hvor støtten ydes under faciliteten, under behørig hensyntagen til rammerne for udvidelsespolitikken. Kommissionen tager i overvågningsprocessen også hensyn til de relevante henstillinger fra internationale organer såsom Europarådet og dets Venedigkommission eller Kontoret for Demokratiske Institutioner og Menneskerettigheder under Organisationen for Sikkerhed og Samarbejde i Europa (OSCE).

3. For så vidt angår målet i nærværende artikels stk. 1, litra b), tager Kommissionen i overensstemmelse med afgørelse 2010/427/EU behørigt hensyn til EU-Udenrigstjenestens rolle og bidrag.

4. Kommissionen kan vedtage en afgørelse, hvori det konkluderes, at nogle af de forhåndsbetingelser, der er fastsat i denne artikels stk. 1, ikke er opfyldt, og kan navnlig tilbageholde frigivelsen af de midler, der er omhandlet i artikel 21, uanset om betalingsbetingelserne i artikel 12, er opfyldt eller ej.

KAPITEL II

FINANSIERING OG GENNEMFØRELSE

Artikel 6

Budget

1. De midler, der stilles til rådighed gennem faciliteten i henhold til stk. 2 og 3, må i perioden 2024-2027 ikke overstige 6 000 000 000 EUR.

2. Finansieringsrammen for gennemførelsen af faciliteten er på 2 000 000 000 EUR for perioden fra den 1. januar 2024 til den 31. december 2027, hvoraf:

a) 98,5 % er i form af ikketilbagebetalingspligtig finansiel støtte til støttemodtagerne til gennemførelse af reformdagsordenerne

b) 1,5 % er til udgifter i henhold til stk. 6.

3. Der stilles støtte i form af lån til rådighed for et beløb på op til 4 000 000 000 EUR for perioden fra den 1. januar 2024 til den 31. december 2027. Dette beløb udgør ikke en del af beløbet for garantien for foranstaltninger udadtil, jf. artikel 31, stk. 4, i forordning (EU) 2021/947.

4. Kommissionen fastsætter i den tilsvarende gennemførelsesafgørelse, der er omhandlet i artikel 15, det indledende vejledende finansieringsbeløb, der er til rådighed for hver støttemodtager, i overensstemmelse med den metode, der er fastsat i bilag I, beregnet på grundlag af de seneste tilgængelige data på dagen for denne forordnings ikrafttræden i overensstemmelse med artikel 33. Vejledende beløb kan ændres under gennemførelsen af faciliteten i overensstemmelse med principperne i artikel 21.

5. I henhold til denne forordnings artikel 19 udgør de midler, der stilles til rådighed under investeringsrammen for Vestbalkan, jf. artikel 12 i forordning (EU) 2021/1529, mindst 50 % af det samlede beløb fastsat i denne artikels stk. 1. Dette bidrag omfatter hele beløbet for ikketilbagebetalingspligtig finansiel støtte som omhandlet i denne artikels stk. 2, litra a), efter fradrag af hensættelsesbeløbet.

6. De midler, der er omhandlet i stk. 2, litra b), kan anvendes til teknisk og administrativ bistand i forbindelse med gennemførelsen af faciliteten, såsom forberedende foranstaltninger, overvågnings-, kontrol-, revisions- og evalueringsaktiviteter, som er nødvendige for forvaltningen af faciliteten og opfyldelsen af dens mål, navnlig undersøgelser, ekspertmøder, uddannelse, høringer af støttemodtagernes myndigheder, konferencer, høring af interessenter, herunder lokale og regionale myndigheder og civilsamfundsorganisationer, informations- og kommunikationstiltag, herunder inkluderende outreachaktiviteter og intern kommunikation om Unionens politiske prioriteter, for så vidt som de vedrører målene for denne forordning, udgifter i forbindelse med IT-netværk med fokus på behandling og udveksling af oplysninger, institutionelle IT-værktøjer samt alle andre udgifter i hovedsædet og i Unionens delegationer til den administrative og koordinerende støtte, der er påkrævet til faciliteten. Endelig kan udgifterne også dække omkostninger til at støtte gennemsigtighed og andre støtteaktiviteter såsom kvalitetskontrol og overvågning af projekter eller programmer på stedet og omkostninger til peerrådgivning og eksperter til vurdering og gennemførelse af reformer og investeringer.

Artikel 7

Gennemførelse og former for EU-finansiering

1. Faciliteten gennemføres i overensstemmelse med finansforordningen enten under direkte forvaltning eller under indirekte forvaltning med en eller flere af de enheder, der er omhandlet i nævnte forordnings artikel 62, stk. 1, første afsnit, litra c).

2. EU-finansiering kan ydes i enhver af de former, der er fastsat i finansforordningen, navnlig finansiel bistand, tilskud, udbud og blandingsoperationer.

3. Afhængigt af den nødvendige operationelle og finansielle kapacitet kan den bemyndigede enhed, der gennemfører blandingsoperationer, være EIB-Gruppen, multilaterale europæiske finansielle institutioner såsom Den Europæiske Bank for Genopbygning og Udvikling eller bilaterale europæiske finansieringsinstitutioner såsom udviklingsbanker eller Verdensbankgruppen. Når det er muligt, kan ikkeeuropæiske multilaterale finansielle institutioner deltage i faciliteten gennem fælles operationer med europæiske finansielle institutioner. Gennemførelsen af blandingsoperationer under faciliteten suppleres med yderligere former for finansiel støtte fra medlemsstaterne eller tredjeparter.

Artikel 8

Regler om støtteberettigelse for personer og enheder, om forsyningers og materialers oprindelse og om begrænsninger i henhold til faciliteten

1. Deltagelse i udbud og i tilskudstildelingsprocedurer med henblik på aktiviteter, der finansieres inden for rammerne af faciliteten, skal være åben for internationale og regionale organisationer og for alle fysiske personer, som er statsborgere i, eller juridiske personer, som reelt er etableret i:

a) medlemsstaterne, støttemodtagerne, kandidatlandene og kontraherende parter i aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde

b) lande, der yder et niveau af støtte svarende til Unionens ditto, under hensyntagen til størrelsen af deres økonomi, og for hvilke Kommissionen har fastlagt gensidig adgang til ekstern bistand i støttemodtagerlandene.

2. Den gensidige adgang, der er omhandlet i stk. 1, litra b), kan gives for en begrænset periode på mindst et år, når et land indrømmer enheder fra Unionen og fra lande, der er støtteberettigede under faciliteten, støtteberettigelse på lige vilkår.

Kommissionen træffer afgørelse om gensidig adgang efter høring af den pågældende støttemodtager.

3. Alle leverancer og materialer, der finansieres og indkøbes under denne facilitet, skal have oprindelse i et af de lande, der er omhandlet i stk. 1, litra a) og b), medmindre leverancerne og materialerne ikke kan tilvejebringes på rimelige vilkår i nogen af disse lande. Desuden finder reglerne om begrænsninger i stk. 6 anvendelse.

4. Reglerne for støtteberettigelse i henhold til denne artikel anvendes ikke på og skaber ikke statsborgerskabsbegrænsninger for fysiske personer, der er beskæftiget eller på anden måde lovligt ansat af en støtteberettiget leverandør eller, hvor det er relevant, underleverandør, medmindre nationalitetsrestriktionerne er baseret på reglerne i stk. 6.

5. For foranstaltninger, der medfinansieres af en enhed eller gennemføres ved direkte eller indirekte forvaltning med enheder som omhandlet i artikel 62, stk. 1, første afsnit, litra c), i finansforordningen, finder disse enheders regler også anvendelse. Dette berører ikke begrænsningerne i denne artikels stk. 6, som afspejles behørigt i de aftaler, der indgås med disse enheder.

6. Reglerne for støtteberettigelse og oprindelsen af de leverancer og materialer, der er omhandlet i stk. 1 og 3, og nationaliteten af de fysiske personer, der er omhandlet i stk. 4, kan begrænses med hensyn til nationalitet, geografisk placering eller art af de retlige enheder, der deltager i tildelingsprocedurerne, samt med hensyn til leverancers og materials geografiske oprindelse i tilfælde, hvor:

a) sådanne begrænsninger er nødvendige på grund af aktivitetens eller den specifikke tildelingsprocedures særlige karakter eller formål, eller hvis disse begrænsninger er nødvendige for en effektiv gennemførelse af foranstaltningen

b) aktiviteten eller de specifikke tildelingsprocedurer påvirker sikkerheden eller den offentlige orden, navnlig vedrørende Unionens, dens medlemsstaters eller en af støttemodtagernes strategiske aktiver og interesser, herunder sikkerheden, modstandsdygtigheden og beskyttelsen af den digitale infrastrukturens integritet, herunder 5G-netinfrastruktur, kommunikations- og informationssystemer og tilknyttede forsyningskæder.

7. Tilbudsgivere og kandidater fra lande, der ikke er støtteberettigede, kan accepteres som støtteberettigede i hastetilfælde, eller hvis tjenester ikke er tilgængelige på de pågældende landes eller territoriers markeder, eller i andre behørigt begrundede tilfælde, hvor anvendelse af reglerne om støtteberettigelse ville gøre det umuligt eller yderst vanskeligt at gennemføre en aktivitet.

Artikel 9

Facilitetsaftale

1. Kommissionen indgår en facilitetsaftale med hver enkelt støttemodtager om gennemførelsen af faciliteten med angivelse af de forpligtelser og betalingsbetingelser, som støttemodtagerne skal opfylde for at få udbetalt finansiering fra faciliteten.

2. Rammeaftalen suppleres af låneaftaler i overensstemmelse med artikel 17, der fastsætter specifikke bestemmelser for forvaltningen og anvendelsen af finansiering i form af lån. Facilitetsaftaler, herunder eventuel tilhørende dokumentation, forelægges på anmodning samtidigt og straks for Europa-Parlamentet og Rådet.

3. Der ydes først finansiering til støttemodtagerne, efter at de respektive facilitetsaftaler og de gældende låneaftaler er trådt i kraft.

4. Facilitetsaftalen og de låneaftaler, der er indgået med hver af støttemodtagerne, og aftaler indgået med personer eller enheder, der modtager EU-midler, sikrer, at forpligtelserne i artikel 129 i finansforordningen opfyldes.
5. I facilitetsaftalen fastsættes de nødvendige detaljerede bestemmelser vedrørende:
- a) støttemodtagerens tilsagn om at gøre afgørende fremskridt hen imod solide retslige rammer for bekæmpelse af svig og opstilling af mere effektive kontrolsystemer, herunder hensigtsmæssige mekanismer til beskyttelse af whistleblowere og hensigtsmæssige mekanismer og foranstaltninger til virkningsfuldt at forhindre, afdække og korrigere uregelmæssigheder, svig, korruption og interessekonflikter såvel som til at styrke bekæmpelsen af hvidvask af penge, organiseret kriminalitet, misbrug af offentlige midler, finansiering af terrorisme, skatteundgåelse, skattesvig og skatteunddragelse og andre illegale aktiviteter, der berører midler tilvejebragt under faciliteten
 - b) reglerne om frigivelse, tilbageholdelse, nedsættelse og omfordeling af midler i overensstemmelse med artikel 21
 - c) de aktiviteter, der vedrører forvaltning, kontrol, tilsyn, overvågning, evaluering, rapportering og revision under faciliteten samt systemgennemgange, undersøgelser, foranstaltninger til bekæmpelse af svig og samarbejde
 - d) reglerne om rapportering til Kommissionen om, hvorvidt og hvordan betalingsbetingelserne i artikel 12 er opfyldt
 - e) reglerne om skatter, told og afgifter i overensstemmelse med artikel 27, stk. 9 og 10, i forordning (EU) 2021/947
 - f) de foranstaltninger, der virkningsfuldt skal forebygge, opdage og korrigere uregelmæssigheder, svig, korruption og interessekonflikter og forpligtelsen påhvilende personer eller enheder, der implementerer EU-midler under faciliteten, til at underrette Kommissionen, OLAF og, hvis det er relevant, EPPO om formodede eller faktiske tilfælde af uregelmæssigheder, svig, korruption, interessekonflikter, og andre ulovlige aktiviteter, der berører midler tildelt under faciliteten, og opfølgningen herpå
 - g) de forpligtelser, der er omhandlet i artikel 23 og 24, herunder præcise regler og en tidsplan for støttemodtagerens indsamling af data og for Kommissionens, OLAF's, Revisionsrettens og, hvor det er relevant, EPPO's adgang hertil
 - h) en procedure, der skal sikre, at anmodninger om lånestøtte falder ind under det disponible lånebeløb i overensstemmelse med artikel 6, stk. 3
 - i) Kommissionens ret til at reducere den støtte, der ydes under faciliteten, forholdsmæssigt og til at inddrive ethvert beløb, der er brugt til at nå facilitetens mål, eller til at anmode om førtidig tilbagebetaling af lånet i tilfælde af uregelmæssigheder, svig, korruption og interessekonflikter, der skader Unionens finansielle interesser, og som ikke er blevet korrigeret af modtageren, eller i tilfælde af en alvorlig misligholdelse af en forpligtelse, der følger af facilitetsaftalen
 - j) regler og nærmere bestemmelser for støttemodtagernes rapportering med henblik på at overvåge gennemførelsen af faciliteten og vurdere, om målene i artikel 3 er nået
 - k) støttemodtagernes forpligtelse til elektronisk at fremsende de data, der er omhandlet i artikel 22, til Kommissionen.

Artikel 10

Fremførsler, årlige trancher og forpligtelsesbevillinger

1. Uanset artikel 12, stk. 4, i finansforordningen fremføres uudnyttede forpligtelses- og betalingsbevillinger i henhold til faciliteten automatisk, og der kan enten indgås forpligtelser for disse beløb, eller de kan anvendes, frem til den 31. december i det følgende regnskabsår. Det fremførte beløb anvendes først i det følgende regnskabsår. Det fremførte beløb anvendes først i det følgende regnskabsår.
2. Kommissionen forelægger Europa-Parlamentet og Rådet oplysninger om fremførte forpligtelsesbevillinger, herunder de pågældende beløb, jf. artikel 12, stk. 6, i finansforordningen.

3. Forpligtelsesbevillinger, der svarer til beløbet for de frigørelser, der er foretaget som følge af manglende eller ufuldstændig gennemførelse af en foranstaltning under faciliteten, skal, i tilgift til reglerne i artikel 15, genopføres på den oprindelige budgetpost.
4. Budgetmæssige forpligtelser for tiltag, der strækker sig over mere end et regnskabsår, kan opdeles i årlige trancher over flere regnskabsår, jf. finansforordningens artikel 112, stk. 2.

KAPITEL III REFORMDAGSORDEN

Artikel 11

Forelæggelse af reformdagsordener

1. For at modtage støtte fra faciliteten forelægger hver støttemodtager Kommissionen en reformdagsorden for facilitetens varighed, der skal være baseret på strukturreformerne i det seneste økonomiske reformprogram og de tilhørende fælles politiske retningslinjer, der blev vedtaget under den økonomiske og finansielle dialog i maj 2023, sin vækststrategi, hvor det er relevant, rammerne for udvidelsespoltikken, den seneste udvidelsespakke og den økonomiske plan og investeringsplanen for Vestbalkan.
2. Reformdagsordenerne skal opstille de overordnede rammer for indfrielsen af de generelle og specifikke mål, der er fastsat i artikel 3, idet de skal fastsætte de reformer, som støttemodtageren skal gennemføre, samt investeringsområder. Reformdagsordenerne omfatter foranstaltninger til gennemførelse af reformer gennem en omfattende og sammenhængende pakke. Reformdagsordenerne skal, for så vidt angår de grundlæggende principper for udvidelsesprocessen, herunder retsstatsprincippet, bekæmpelse af korruption, herunder korruption på højt niveau, grundlæggende rettigheder og ytringsfrihed, afspejle vurderingerne i rammerne for udvidelsespoltikken.
3. Reformdagsordenerne skal være i overensstemmelse med de seneste makroøkonomiske og finanspolitiske rammer, der er forelagt Kommissionen i forbindelse med den økonomiske og finansielle dialog med EU.
4. Reformdagsordenerne er i overensstemmelse med og støtter de reformprioriteter, der er fastlagt i forbindelse med støttemodtagerens vej mod tiltrædelse, og i andre relevante dokumenter såsom stabiliserings- og associeringsaftalen, den nationale energi- og klimaplan, det nationalt bestemte bidrag i henhold til Parisaftalen og ambitionen om at opnå klimaneutralitet senest i 2050.
5. Reformdagsordenerne overholder de generelle principper i artikel 4.
6. Reformdagsordenerne udarbejdes på en inklusiv og gennemsigtig måde i samråd med arbejdsmarkedets parter og civilsamfundsorganisationer.
7. Kommissionen opfordrer støttemodtagerne til at forelægge deres respektive reformdagsordener senest tre måneder efter denne forordnings ikrafttræden. Kommissionen fremsender støttemodtagernes reformdagsordener til Europa-Parlamentet og Rådet, så snart den har modtaget dem.
8. I det tilfælde, at en omfordeling af støtten under faciliteten fører til, at en støttemodtager modtager yderligere støtte, opfordrer Kommissionen denne støttemodtager til inden for tre måneder at forelægge en revideret reformdagsorden for facilitetens resterende løbetid. Kommissionen underretter Europa-Parlamentet og Rådet, inden den træffer beslutning om omfordeling.

Artikel 12

Principper for finansiering inden for rammerne af reformdagsordenerne

1. Faciliteten indfører incitamenter til gennemførelse af reformdagsordenerne for hver enkelt støttemodtager ved at fastsætte betalingsbetingelserne for frigivelsen af midler. Disse betalingsbetingelser finder anvendelse på de midler, der er omhandlet i artikel 6, stk. 2, litra a), og artikel 6, stk. 3, og tager form af målbare skridt. Sådanne skridt skal afspejle fremskridtene med specifikke socioøkonomiske reformer og med de grundlæggende elementer i udvidelsesprocessen knyttet til opfyldelsen af facilitetens forskellige mål som fastsat i artikel 3, i overensstemmelse med rammerne for udvidelsespoltikken.

Opfyldelsen af disse betalingsbetingelser udløser hel eller delvis frigivelse af midler afhængigt af gennemførelsesgraden.

2. For så vidt angår finansiering, der gennemføres gennem den fond, der er omhandlet i artikel 19, udgør opfyldelsen af de betalingsbetingelser, der er omhandlet i denne artikels stk. 1, en foreløbig godkendelse. Midlerne udbetales efter modtagelse af en betalingsanmodning fra fondsforvalterne af den fælles fond, der er oprettet under investeringsrammen for Vestbalkan, med henblik på modtagelse af donorerne bidrag.

3. Makroøkonomisk stabilitet, forsvarlig forvaltning af de offentlige finanser, gennemsigtighed og tilsyn med budgettet er generelle betingelser for betalinger, der skal være opfyldt i forbindelse med enhver frigivelse af midler.

4. Midler under faciliteten må ikke støtte aktiviteter eller foranstaltninger, der er undergravende for fredsaftaler i regionen.

Artikel 13

Reformdagsordenernes indhold

1. Reformdagsordenerne indeholder navnlig følgende elementer, som skal være begrundede og underbyggede:
 - a) foranstaltninger, der på en sammenhængende, omfattende og tilstrækkeligt afbalanceret måde tager sigte på at nå målene i artikel 3, herunder strukturreformer, investeringer og foranstaltninger til at sikre overholdelse af de i artikel 5 omhandlede forhåndsbetingelser, hvis det er relevant
 - b) en redegørelse for, hvordan foranstaltningerne er i overensstemmelse med de generelle principper, der er omhandlet i artikel 4, samt de krav, strategier, planer og programmer, der er omhandlet i artikel 4 og 11
 - c) en redegørelse for, hvordan foranstaltningerne forventes yderligere at styrke de grundlæggende elementer i udvidelsesprocessen, jf. artikel 3, stk. 2, litra a), herunder retsstatsprincippet, grundlæggende rettigheder og bekæmpelse af korruption
 - d) en vejledende liste over investeringsprojekter og -programmer, der er beregnet til finansiering under investeringsrammen for Vestbalkan, herunder de respektive samlede investeringer og forventede tidsplaner for gennemførelse
 - e) en redegørelse for, i hvilket omfang foranstaltningerne forventes at bidrage til klima- og miljømålene, og for deres overensstemmelse med princippet om ikke at gøre væsentlig skade
 - f) en redegørelse for, i hvilket omfang foranstaltningerne forventes at bidrage til digital omstilling
 - g) en redegørelse for, i hvilket omfang foranstaltningerne forventes at bidrage til uddannelses-, beskæftigelses og socialpolitiske mål
 - h) en redegørelse for, i hvilket omfang foranstaltningerne forventes at bidrage til ligestilling, styrkelse af kvinders og pigers stilling og status og fremme af kvinders og pigers rettigheder
 - i) for så vidt angår reformer og investeringer: en vejledende tidsplan og de planlagte betalingsbetingelser for frigivelsen af midler i form af målbare kvalitative og kvantitative skridt i form af konkrete milepæle og mål, der planlægges gennemført senest den 31. august 2027
 - j) en redegørelse for, hvordan foranstaltningerne forventes at bidrage til en gradvis og vedvarende tilpasning til FUSP, herunder Unionens restriktive foranstaltninger
 - k) de ordninger, der skal sikre støttemodtagerens effektive overvågning, rapportering og evaluering af reformdagsordenen, herunder de foreslåede målbare kvalitative og kvantitative skridt og de relevante indikatorer i stk. 2
 - l) en redegørelse for det system, som støttemodtageren har indført med henblik på effektivt at forebygge, opdage og korrigere uregelmæssigheder, svig, korruption, herunder korruption på højt niveau, og interessekonflikter samt håndhæve reglerne for statsstøttekontrol og de foreslåede foranstaltninger til at afhjælpe eksisterende mangler i de første år af reformdagsordenens gennemførelse

- m) med henblik på forberedelsen af og, hvor de foreligger, gennemførelsen af reformdagsordener, en sammenfatning af den høringsproces, der er gennemført i overensstemmelse med støttemodtagernes retlige rammer af relevante interessenter, herunder støttemodtagernes parlamenter, lokale og regionale repræsentative organer og myndigheder, arbejdsmarkedets parter og civilsamfundsorganisationer, og hvordan disse interessenters input er afspejlet i reformdagsordenerne
- n) en kommunikations- og synlighedsplan for reformdagsordenerne rettet mod støttemodtagernes lokale målgrupper
- o) andre relevante oplysninger.

2. Reformdagsordenerne er resultatbaserede og omfatter indikatorer til vurdering af fremskridt med opfyldelsen af de generelle og specifikke mål, jf. artikel 3. Disse indikatorer baseres, hvor det er hensigtsmæssigt og relevant, på internationalt aftalte indikatorer og indikatorer, der allerede foreligger i forbindelse med støttemodtagernes politikker. Indikatorerne skal også i videst muligt omfang være i overensstemmelse med de centrale institutionelle indikatorer, der indgår i resultatrammen for IPA III, i resultatmålingsrammen for EFSD+ og i investeringsrammen for Vestbalkan.

Artikel 14

Kommissionens vurdering af reformdagsordenerne

1. Kommissionen vurderer uden unødigt ophold, hvorvidt hver støttemodtagers reformdagsorden er relevant, fuldstændig og hensigtsmæssig, eller, hvis det er relevant, enhver ændring af denne dagsorden. Når Kommissionen foretager sin vurdering, handler den i tæt samarbejde med den pågældende støttemodtager og kan fremsætte bemærkninger, anmode om yderligere oplysninger eller pålægge støttemodtageren at revurdere eller ændre reformdagsordenen.

2. For så vidt angår målet i denne forordnings artikel 13, stk. 1, litra j), tager Kommissionen i overensstemmelse med afgørelse 2010/427/EU behørigt hensyn til EU-Udenrigstjenestens rolle og bidrag.

3. Ved vurderingen af reformdagsordenerne tager Kommissionen hensyn til relevante tilgængelige analytiske oplysninger om støttemodtageren, herunder dennes makroøkonomiske situation og gældsholdbarhed, den begrundelse og de elementer, som støttemodtageren har fremlagt, jf. artikel 13, samt alle andre relevante oplysninger såsom de oplysninger, der er anført i artikel 11.

4. I sin vurdering tager Kommissionen navnlig hensyn til følgende kriterier:

- a) om reformdagsordenen udgør en relevant, omfattende, sammenhængende og tilstrækkeligt afbalanceret reaktion på målene i artikel 3 og de elementer, som er omhandlet i artikel 13
- b) om reformdagsordenen og dens foranstaltninger er i overensstemmelse med de principper, strategier, planer og programmer, der er omhandlet i artikel 4 og 11
- c) om reformdagsordenen kan forventes at fremskynde de fremskridt, der skal gøres for at bygge bro over den socioøkonomiske kløft mellem støttemodtageren og Unionen, og dermed at forbedre den økonomiske, sociale og miljømæssige udvikling og støtte konvergens hen imod Unionens standarder, mindske uligheder og styrke den sociale samhørighed
- d) om reformdagsordenen kan forventes yderligere at styrke de grundlæggende elementer i udvidelsesprocessen som omhandlet i artikel 3, stk. 2, litra a)
- e) om reformdagsordenen kan forventes at fremskynde støttemodtagernes omstilling til bæredygtige, klimaneutrale, klimarobuste og inklusive økonomier ved at forbedre den regionale konnektivitet, gøre fremskridt med hensyn til den dobbelte grønne og digitale omstilling, herunder biodiversitet, mindske strategiske afhængigheder og fremme forskning og innovation, uddannelse, erhvervsuddannelse, beskæftigelse og færdigheder og arbejdsmarkedet mere generelt, med særligt fokus på de unge
- f) om de foranstaltninger, der er inkluderet i reformdagsordenen, er forenelige med principperne om ikke at gøre væsentlig skade og om ikke at lade nogen i stikken
- g) om reformdagsordenen på passende vis tager højde for potentielle risici i overensstemmelse med forhåndsbetingelser og betalingsbetingelser

- h) om de betalingsbetingelser, som støttemodtageren har foreslået, er hensigtsmæssige og ambitiøse, i overensstemmelse med rammerne for udvidelsespolitikken og tilstrækkeligt meningsfulde og klare til at muliggøre den tilhørende frigivelse af midler, hvis de opfyldes, samt om de foreslåede rapporteringsindikatorer er hensigtsmæssige og tilstrækkelige til at overvåge og rapportere om de fremskridt, der gøres hen imod de overordnede mål
 - i) om de ordninger, som støttemodtageren har foreslået, forventes effektivt at forebygge, opdage og korrigere uregelmæssigheder, svig, korruption og interessekonflikter, organiseret kriminalitet og hvidvask af penge, samt effektivt at efterforske og retsforfølge strafbare handlinger, der berører midlerne under faciliteten, og sikre, at der ikke sker dobbeltfinansiering via faciliteten og andre EU-programmer, navnlig støtte, der ydes i henhold til forordning (EU) 2021/1529, samt andre donorer
 - j) om reformdagsordenen reelt afspejler de relevante interessenters input, herunder støttemodtagernes parlamenter, lokale og regionale repræsentative organer og myndigheder, arbejdsmarkedets parter og civilsamfundsorganisationer.
5. Med henblik på vurderingen af reformdagsordenerne, som forelægges af støttemodtagerne, kan Kommissionen bistås af uafhængige eksperter.

Artikel 15

Gennemførelsesafgørelse fra Rådet

1. I tilfælde af en positiv vurdering godkender Kommissionen ved hjælp af en gennemførelsesafgørelse den reformdagsorden, som støttemodtageren har forelagt i overensstemmelse med artikel 14, eller, hvor det er relevant, den ændring heraf, der er forelagt i overensstemmelse med artikel 16. Denne gennemførelsesafgørelse vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 31.
2. Kommissionens gennemførelsesafgørelse fastsætter de reformer, som den pågældende støttemodtager skal gennemføre, de investeringsområder, der skal støttes, og de betalingsbetingelser, der følger af reformdagsordenen, herunder den vejledende tidsplan.
3. Kommissionens gennemførelsesafgørelse fastsætter også:
 - a) det vejledende beløb for de samlede midler, der er til rådighed for støttemodtageren, og de planlagte rater, der skal frigives, herunder forfinansiering, struktureret i overensstemmelse med artikel 13, når modtageren har opnået en tilfredsstillende opfyldelse af de relevante betalingsbetingelser i form af de kvalitative og kvantitative skridt, der er identificeret i forbindelse med gennemførelsen af reformdagsordenen
 - b) fordelingen på finansieringstrancher mellem lånestøtte og ikke-tilbagebetalingspligtig støtte
 - c) den frist, inden for hvilken de endelige betalingsbetingelser for reformerne skal være opfyldt
 - d) ordningerne og tidsplanen for overvågning, rapportering og gennemførelse af reformdagsordenen, herunder, hvor det er hensigtsmæssigt, gennem demokratisk kontrol som omhandlet i artikel 4, stk. 8, samt, hvor det er relevant, de foranstaltninger, der er nødvendige for at overholde artikel 25
 - e) de indikatorer, der er omhandlet i artikel 13, stk. 2, til vurdering af fremskridt hen imod opfyldelsen af de generelle og specifikke mål, der er anført i artikel 3.

Artikel 16

Ændringer af reformdagsordenerne

1. Hvis støttemodtageren på grund af objektive omstændigheder ikke længere kan opfylde reformdagsordenen enten helt eller delvist, herunder de relevante betalingsbetingelser, kan støttemodtageren foreslå en ændret reformdagsorden. I så fald kan støttemodtageren fremsætte en begrundet anmodning til Kommissionen om at ændre den gennemførelsesafgørelse, der er nævnt i artikel 15, stk. 1.
2. Kommissionen kan ændre gennemførelsesafgørelsen, navnlig for at tage hensyn til en ændring af de disponible beløb, i overensstemmelse med principperne i artikel 21.

3. Hvis Kommissionen finder, at de af støttemodtageren anførte grunde berettiger en ændring af reformdagsordenen, vurderer Kommissionen den ændrede reformdagsorden i overensstemmelse med artikel 14 og kan uden unødigt ophold ændre den gennemførelsesafgørelse, der er omhandlet i artikel 15, stk. 1.

4. Kommissionen kan ved ændringen acceptere tidsfrister for betalingsbetingelser, der forlænges til 2028. Dette berører ikke den endelige frist, der er fastsat i artikel 21, stk. 9.

Artikel 17

Låneaftale og lånoptagelses- og långivningstransaktioner

1. Med henblik på finansiering af støtten inden for rammerne af faciliteten, som ydes i form af lån, tillægges Kommissionen beføjelse til på Unionens vegne at låne de nødvendige midler på kapitalmarkederne eller fra finansielle institutioner i overensstemmelse med finansforordningens artikel 220a.

2. Uanset finansforordningens artikel 220, stk. 4, kan udbetalingen af lånet gennemføres via investeringsrammen for Vestbalkan på vegne af støttemodtageren. Inddrevne beløb overføres til støttemodtageren.

3. Kommissionen indgår en låneaftale med støttemodtageren. Låneaftalen fastsætter det maksimale lånebeløb, rådighedsperioden og de detaljerede vilkår og betingelser for støtte under faciliteten i form af lån. Lånene har en løbetid på højst 40 år fra datoen for undertegnelse af låneaftalen.

Ud over og uanset artikel 220, stk. 5, i finansforordningen indeholder låneaftalen forfinansieringsbeløbet og reglerne for udligning af forfinansiering.

For så vidt angår lånebeløb, der gennemføres via investeringsrammen for Vestbalkan, fastsætter låneaftalen også:

- a) at støttemodtageren uigenkaldeligt og betingelsesløst bemyndiger Kommissionen til at foretage udbetalinger til den enhed, der gennemfører fonden, efter anmodning fra denne enhed, og at Kommissionen fritages for sine betalingsforpligtelser over for støttemodtageren ved at foretage betalingen til denne enhed
 - b) at støttemodtageren er forpligtet til at afholde gennemførelsesomkostningerne og eventuelle gebyrer i forbindelse med gennemførelsen af fonden i overensstemmelse med de betingelser, der er aftalt mellem Kommissionen og den enhed, der gennemfører fonden.
4. Låneaftalen gøres tilgængelig for Europa-Parlamentet og Rådet på anmodning.

Artikel 18

Hensættelser

1. I henhold til artikel 211, stk. 1, i finansforordningen foretages der hensættelser til lån i henhold til nærværende forordning med en sats på 9 %, når der stilles midler til rådighed, der er omfattet af nærværende forordnings artikel 6, stk. 3. Hensættelserne udgøres af den bevillingsramme, der er omhandlet i nærværende forordnings artikel 6, stk. 2, litra a).

Budgetforpligtelserne vedrørende hensættelserne indgås senest den 31. december 2027. Uanset artikel 211, stk. 2, sidste punktum, i finansforordningen udbetales hensættelserne gradvist og fuldt ud, senest når lånene er udbetalt fuldt ud.

2. Hensættelserne indbetales til den fælles hensættelsesfond via en særlig budgetpost og anvendes som en del af hensættelserne til dækning af tilsvarende risici. Tilførselssatsen revurderes mindst hvert tredje år fra den 24. maj 2024.

3. Kommissionen tillægges beføjelser til at vedtage en delegeret retsakt i overensstemmelse med artikel 30 med henblik på at ændre tilførselssatsen under anvendelse af kriterierne i artikel 211, stk. 2, i finansforordningen.

*Artikel 19***Gennemførelse af investeringsprojekter og -programmer under investeringsrammen for Vestbalkan**

1. For at drage fordel af løftestangseffekten af Unionens finansielle støtte med hensyn til at tiltrække yderligere investeringer gennemføres infrastrukturinvesteringer til støtte for reformdagsordenerne gennem investeringsrammen for Vestbalkan.
2. I Kommissionens gennemførelsesafgørelse, jf. artikel 15, fastsættes størrelsen af de midler, der skal stilles til rådighed til brug under investeringsrammen for Vestbalkan.
3. Kommissionen forelægger relevante forslag til investeringsprojekter eller -programmer med henblik på udtalelse fra det operationelle udvalg under investeringsrammen for Vestbalkan, der er omhandlet i artikel 35, stk. 8, i forordning (EU) 2021/947, efter vedtagelsen af den afgørelse, der er omhandlet i nærværende forordnings artikel 21, stk. 3.
4. Der skal tages hensyn til klimamålene i forbindelse med mindst 37 % af den ikketilbagebetalingspligtige finansielle støtte, der kanaliseres gennem investeringsrammen for Vestbalkan.
5. Finansiering under faciliteten fra den finansieringsramme, der er omhandlet i artikel 6, stk. 2, litra a), efter fradrag af hensættelsesbeløbet, gennemføres ved indirekte forvaltning under hensyntagen til en række investeringer og ydes gradvist gennem bidrag, der indbetales til den fælles fond, der er oprettet under investeringsrammen for Vestbalkan, med henblik på modtagelse af donorernes bidrag.
6. Denne finansiering stilles ikke til rådighed for investeringer, der skal støttes af den fælles fond, før den i artikel 21, stk. 3, omhandlede afgørelse er vedtaget.
7. Finansiering under faciliteten, der ydes i form af lån som omhandlet i denne forordnings artikel 6, stk. 5, stilles til rådighed gennem investeringsrammen for Vestbalkan i henhold til låneaftalen mellem Kommissionen og støttemodtagerne i overensstemmelse med denne forordnings artikel 17, stk. 2. Fondsforvalterne af den fælles fond, der er nævnt i denne forordnings artikel 12, stk. 2, indgiver for alle låneaftaler tilsammen højst tolv udbetalingsanmodninger til Kommissionen om året. Investeringsprojekter og -programmer kan modtage støtte fra to finansieringskilder som omhandlet i denne forordnings artikel 6, stk. 2 og 3, samt fra andre EU-programmer og -instrumenter, forudsat at en sådan støtte fra forskellige kilder, programmer og instrumenter giver mulighed for additionalitet og ikke dækker de samme omkostninger. Kommissionen forelægger en vurdering for det operationelle udvalg under investeringsrammen for Vestbalkan for hvert investeringsprojekt eller -program, herunder om synergier og komplementaritet med andre EU-programmer, navnlig støtte, der ydes i henhold til forordning (EU) 2021/1529, med henblik på at undgå bistandsoverlapning og dobbeltfinansiering.

*Artikel 20***Forfinansiering**

1. Efter forelæggelsen af reformdagsordenen for Kommissionen kan støttemodtageren anmode om frigivelse af forfinansiering på op til 7 % af det samlede beløb, der er afsat under denne facilitet i overensstemmelse med artikel 6, stk. 4.
2. Kommissionen kan frigive den forfinansiering, der er anmodet om, når den har vedtaget sin gennemførelsesafgørelse, jf. artikel 15, og facilitetaftalen og låneaftalen, jf. hhv. artikel 9 og 17, er trådt i kraft. Midlerne frigives i overensstemmelse med artikel 21, stk. 3, første punktum, og forudsat at betingelserne i artikel 5 er opfyldt.
3. Kommissionen træffer afgørelse om tidsrammen for udbetaling af forfinansieringen, der kan udbetales i en eller flere trancher.

*Artikel 21***Vurdering af opfyldelsen af betalingsbetingelser, tilbageholdelse, nedsættelse og omfordeling af midler samt betalingsregler**

1. To gange om året indgiver støttemodtageren en behørigt begrundet anmodning om frigivelse af midler for så vidt angår opfyldte betalingsbetingelser vedrørende de kvantitative og kvalitative skridt som angivet i reformdagsordenerne.
2. Kommissionen vurderer uden unødigt ophold, om støttemodtageren har opfyldt kravene i artikel 5 og principperne for finansiering, jf. artikel 12, stk. 3, og opnået tilfredsstillende opfyldelse af de betalingsbetingelser, der er fastsat i Kommissionens gennemførelsesafgørelse, jf. artikel 15. En tilfredsstillende opfyldelse af disse betalingsbetingelser

forudsætter, at støttemodtageren ikke har ophævet foranstaltninger vedrørende de samme reformer, som støttemodtageren har opnået tilfredsstillende opfyldelse af i tidligere afgørelser. Kommissionen kan bistås af eksperter, herunder eksperter fra medlemsstaterne.

3. Hvis Kommissionen foretager en positiv vurdering om, at alle gældende betingelser er opfyldt på tilfredsstillende vis, vedtager den uden unødigt ophold en afgørelse om tilladelse til frigivelse af midler svarende til disse betingelser. I denne afgørelse fastsættes i overensstemmelse med artikel 6, stk. 5, det beløb, der skal stilles til rådighed som finansiel bistand, og som kanaliseres direkte til støttemodtagernes finansministerium, og det beløb, der skal stilles til rådighed via investeringsrammen for Vestbalkan. For så vidt angår disse beløb udgør afgørelsen den betingelse, der er omhandlet i artikel 12, for at beløbet stilles til rådighed som finansiel bistand, der kanaliseres direkte til støttemodtagernes finansministerium, og den foreløbige godkendelse, der er omhandlet i artikel 12, med henblik på tilrådighedsstillelse af beløbet gennem investeringsrammen for Vestbalkan.

4. Hvis Kommissionen foretager en negativ vurdering af opfyldelsen af eventuelle betingelser i henhold til den vejledende tidsplan, tilbageholdes frigivelsen af midler svarende til disse betingelser. De tilbageholdte beløb frigives først, når støttemodtageren som led i den efterfølgende anmodning om frigivelse af midler behørigt har begrundet, at denne har truffet de nødvendige foranstaltninger til at sikre en tilfredsstillende opfyldelse af de tilhørende betingelser.

5. Hvis Kommissionen konkluderer, at støttemodtageren ikke har truffet de nødvendige foranstaltninger inden for en periode på 12 måneder fra den oprindelige negative vurdering, der er omhandlet i stk. 4, nedsætter Kommissionen beløbet for den ikketilbagebetalingspligtige finansielle støtte og lånet forholdsmæssigt til den del, der svarer til de relevante betalingsbetingelser. I løbet af det første gennemførelsesår anvendes en frist på 24 måneder beregnet på grundlag af den oprindelige negative vurdering, der er omhandlet i stk. 4. Støttemodtageren kan fremsætte sine bemærkninger senest to måneder efter, at denne er blevet underrettet om Kommissionens konklusioner.

6. Et eventuelt beløb, som modsvarer betalingsbetingelser, der ikke er opfyldt den 31. december 2028, udbetales ikke til støttemodtagerne og frigøres eller annulleres fra det disponible lånestøttebeløb, alt efter hvad der er relevant.

7. Kommissionen kan nedsætte beløbet for den ikketilbagebetalingspligtige finansielle støtte, herunder ved modregning i overensstemmelse med artikel 102 i finansforordningen, eller beløbet for lånet i tilfælde af konstaterede tilfælde af eller alvorlige betænkeligheder i forbindelse med uregelmæssigheder, svig, korruption og interessekonflikter, der skader Unionens finansielle interesser, som støttemodtageren ikke har korigeret, eller en alvorlig tilsidesættelse af en forpligtelse, der følger af facilitetsaftalerne eller låneaftalerne, herunder på grundlag af oplysninger fra OLAF eller af Revisionsrettens beretninger. Kommissionen underretter Europa-Parlamentet og Rådet, inden den træffer beslutning om sådanne nedsættelser.

8. Kommissionen kan beslutte at omfordele ethvert beløb, der er skåret fra i henhold til denne artikels stk. 6 eller 7, blandt facilitetens øvrige støttemodtagere ved at ændre de gennemførelsesafgørelser, der er omhandlet i artikel 15.

9. For den del af facilitetens finansiering, der udbetales som finansiel bistand og kanaliseres direkte til støttemodtagernes finansministerium, begynder den betalingsfrist, der er omhandlet i finansforordningens artikel 116, stk. 1, litra a), uanset finansforordningens artikel 116, stk. 2, først at løbe fra datoen for meddelelsen af den afgørelse om tilladelse til udbetaling til støttemodtageren, der er vedtaget i henhold til nærværende artikels stk. 3.

10. Finansforordningens artikel 116, stk. 5, finder ikke anvendelse på betalinger, der foretages i form af finansiel bistand, og som kanaliseres direkte til støttemodtagernes finansministerium i henhold til denne artikel og artikel 23 i nærværende forordning.

11. Udbetalinger af ikketilbagebetalingspligtig finansiel støtte og lån i henhold til denne artikel sker hhv. i overensstemmelse med budgetbevillingerne som fastsat i den årlige budgetprocedure og med forbehold af de disponible midler. Midlerne udbetales i rater. En rate kan udbetales i en eller flere trancher.

12. Det beløb, der stilles til rådighed som finansiel bistand og kanaliseres direkte til støttemodtagernes finansministerium, udbetales efter den i stk. 3 omhandlede afgørelse i overensstemmelse med låneaftalen.

13. Udbetaling af ethvert støttebeløb i form af lån, uanset om det kanaliseres direkte til støttemodtagernes finansministerium eller gennem investeringsrammen for Vestbalkan, er betinget af, at støttemodtageren indgiver en betalingsanmodning i den form, der er fastsat i låneaftalen.

14. Det beløb, der stilles til rådighed gennem investeringsrammen for Vestbalkan, udbetales efter den i stk. 3 omhandlede afgørelse, efter den i stk. 13 omhandlede betalingsanmodning og efter modtagelse af en betalingsanmodning fra fondsforvalterne af den fælles fond, der er oprettet under investeringsrammen for Vestbalkan med henblik på modtagelse af donorerne bidrag.

Artikel 22

Gennemsigtighed med hensyn til personer og enheder, der modtager finansiering til gennemførelse af reformdagsordenerne

1. Støttemodtagerne skal offentliggøre ajourførte data om endelige støttemodtagere, som modtager finansieringsbeløb, der overstiger 50 000 EUR kumulativt over en periode på fire år med henblik på gennemførelse af reformer og investeringer under denne facilitet.
2. For så vidt angår de endelige støttemodtagere, som er omhandlet i stk. 1, offentliggøres følgende oplysninger i et maskinlæsbart format på en webside, i rækkefølge efter samlede modtagne midler og under behørig hensyntagen til kravene om fortrolighed og sikkerhed, navnlig beskyttelse af personoplysninger:
 - a) hvis der er tale om en juridisk person, modtagerens fulde juridiske navn og moms- eller skatteregistreringsnummer, hvis et sådant findes, eller en anden entydig identifikator, som er fastlagt ved den lovgivning, der gælder for den juridiske person
 - b) hvis der er tale om en fysisk person, modtagerens for- og efternavn(e)
 - c) det beløb, som modtageren har modtaget, og de reformer og investeringer i henhold til reformdagsordenerne, som dette beløb bidrager til at gennemføre.
3. Oplysningerne omhandlet i stk. 2 offentliggøres ikke, hvis videregivelse risikerer at true de berørte endelige støttemodtageres rettigheder og frihedsrettigheder eller i alvorlig grad skade deres kommercielle interesser. Disse oplysninger skal gøres tilgængelige for Kommissionen.
4. Mindst én gang om året tilsender støttemodtagerne elektronisk Kommissionen dataene om de endelige støttemodtagere, der er omhandlet i denne artikels stk. 1, i et maskinlæsbart format, der fastlægges i rammeaftalen som omhandlet i artikel 9, stk. 5, litra k).

KAPITEL IV

BESKYTTELSE AF UNIONENS FINANSIELLE INTERESSER

Artikel 23

Beskyttelse af Unionens finansielle interesser

1. Ved gennemførelsen af faciliteten træffer Kommissionen og støttemodtagerne alle passende foranstaltninger for at beskytte Unionens finansielle interesser under hensyntagen til proportionalitetsprincippet og de særlige betingelser, hvorunder faciliteten skal fungere, de betingelser, der er fastsat i artikel 5, stk. 1, og de betingelser, der er fastsat i de specifikke facilitetsaftaler, navnlig vedrørende forebyggelse, opdagelse og korrektion af svig, korruption, interessekonflikter og uregelmæssigheder samt efterforskning og retsforfølgning af lovovertrædelser, der berører midlerne under faciliteten. Hver støttemodtager forpligter sig til at gøre fremskridt hen imod effektive forvaltnings- og kontrolsystemer og sikre, at beløb, der er udbetalt uretmæssigt eller anvendt forkert, kan inddrives.
2. I facilitetsaftalen fastsættes følgende forpligtelser for støttemodtageren:
 - a) regelmæssigt at kontrollere, at den finansiering, der er ydet, er blevet anvendt i overensstemmelse med de gældende regler, navnlig vedrørende forebyggelse, opdagelse og korrektion af svig, korruption, interessekonflikter og uregelmæssigheder
 - b) at beskytte whistleblowere
 - c) at træffe passende foranstaltninger til at forebygge, opdage og korrigere svig, korruption, interessekonflikter og uregelmæssigheder samt at efterforske og retsforfølge strafbare handlinger, der skader Unionens finansielle interesser, at opdage og undgå dobbeltfinansiering og tage retlige skridt til at inddrive uretmæssigt tilegnede midler, herunder i forbindelse med enhver foranstaltning til gennemførelse af reformer og investeringsprojekter eller -programmer under

reformdagsordenerne, og straks at træffe passende foranstaltninger til behandling af anmodninger om gensidig bistand i straffesager fra EPPO og medlemsstaters kompetente myndigheder vedrørende strafbare handlinger, der berører midler under faciliteten

- d) med henblik på denne artikels stk. 1, navnlig at kontrollere anvendelsen af midler i forbindelse med gennemførelsen af reformer omfattet af reformdagsordenerne og sikre indsamling af og adgang, der skal være i overensstemmelse med EU's databeskyttelsesprincipper og gældende databeskyttelseslove, til tilstrækkelige data om personer og enheder, der modtager finansiering, herunder oplysninger om de reelle ejere, til gennemførelsen af reformdagsordenens foranstaltninger under kapitel III
- e) udtrykkeligt at bemyndige Kommissionen, OLAF, Revisionsretten og, hvor det er relevant, EPPO til at udøve deres rettigheder som fastsat i finansforordningens artikel 129.

3. Facilitetsaftalen giver også Kommissionen ret til at nedsætte den støtte, der ydes under faciliteten, forholdsmæssigt og inddrive ethvert beløb, der er brugt til at nå facilitetens mål, eller til at anmode om førtidig tilbagebetaling af lånet i tilfælde af uregelmæssigheder, svig, korruption og interessekonflikter, der skader Unionens finansielle interesser, og som støttemodtageren ikke har korrigeret, eller en alvorlig tilsidesættelse af en forpligtelse, der følger af sådanne aftaler. Når Kommissionen træffer afgørelse om størrelsen af inddrivelsen eller nedsættelsen eller af det beløb, der skal tilbagebetales før tid, overholder den proportionalitetsprincippet og tager hensyn til alvoren af den uregelmæssighed, svig, korruption og de interessekonflikter, der skader Unionens finansielle interesser, eller af en tilsidesættelse af en forpligtelse. Støttemodtageren gives mulighed for at fremsætte sine bemærkninger, inden nedsættelsen foretages, eller før der anmodes om førtidig tilbagebetaling.

4. Personer og enheder, der forvalter midler under faciliteten, indberetter uden ophold alle formodede tilfælde af svig, korruption, interessekonflikter og uregelmæssigheder, der skader Unionens finansielle interesser, til Kommissionen og til OLAF.

Artikel 24

Støttemodtagernes interne systemers og revisionsmyndigheders rolle

1. For så vidt angår den del af facilitetens midler, der stilles til rådighed som finansiel bistand, forlader Kommissionen sig på de revisionsmyndigheder, der er etableret hos hver støttemodtager, med henblik på at kontrollere de offentlige udgifter. Hvis det er relevant, inddrages de enkelte støttemodtagers koordineringstjenester for bekæmpelse af svig, der er oprettet inden for rammerne af IPA III. Hvor det måtte være nødvendigt, benytter Kommissionen sig også af yderligere demokratisk kontrol som omhandlet i artikel 4, stk. 8.

Reformdagsordenerne prioriterer i de første år af deres gennemførelse reformer i forbindelse med forhandlingskapitel 32, navnlig vedrørende forvaltning af offentlige finanser og intern kontrol samt bekæmpelsen af svig, sammen med kapitel 23 og 24, navnlig når det drejer sig om retfærdighed, korruption og organiseret kriminalitet, og kapitel 8, navnlig om statsstøttekontrol.

2. Støttemodtagerne indberetter uden ophold alle uregelmæssigheder, herunder svig, som har været genstand for en første administrativ eller retslig konstatering, til Kommissionen og holder Kommissionen underrettet om udviklingen i administrative og retlige procedurer i forbindelse med sådanne uregelmæssigheder. Denne indberetning foretages elektronisk ved brug af det system til indberetning af uregelmæssigheder, som Kommissionen har oprettet.

3. De enheder, der er omhandlet i stk. 1, opretholder en regelmæssig dialog med Revisionsretten, OLAF og, hvor det er relevant, EPPO.

4. Kommissionen kan foretage detaljerede systemrevisioner af støttemodtagernes budgetgennemførelse på grundlag af en risikovurdering og dialog med revisionsmyndighederne og fremsætte henstillinger om forbedringer af systemerne.

5. Kommissionen kan vedtage henstillinger til støttemodtageren i alle tilfælde, hvor de kompetente myndigheder efter dens opfattelse ikke har taget de nødvendige skridt til at forebygge, opdage og korrigere svig, korruption, interessekonflikter og uregelmæssigheder, der har påvirket eller, hvor der er en alvorlig risiko for at påvirke den forsvarlige økonomiske forvaltning af de udgifter, der finansieres under faciliteten, og i alle tilfælde, hvor den konstaterer svagheder, der påvirker udformningen og funktionen af det kontrolsystem, som disse myndigheder har indført. Den pågældende støttemodtager gennemfører sådanne henstillinger eller giver en begrundelse for, hvorfor den ikke har gjort det.

KAPITEL V

OVERVÅGNING, RAPPORTERING OG EVALUERING

Artikel 25

Overvågning og rapportering

1. Kommissionen overvåger facilitetens gennemførelse og vurderer opfyldelsen af de mål, der er fastsat i artikel 3. Overvågningen af gennemførelsen skal være målrettet og stå i et rimeligt forhold til de aktiviteter, der gennemføres under faciliteten. De indikatorer, der er omhandlet i artikel 13, stk. 2, forventes at bidrage til Kommissionens overvågning af faciliteten.
2. Den i artikel 9 omhandlede facilitetsaftale fastsætter regler og nærmere bestemmelser for støttemodtagernes rapportering til Kommissionen med henblik på denne artikels stk. 1.
3. Kommissionen forelægger Europa-Parlamentet og Rådet en årlig rapport om de fremskridt, der er gjort med at nå målene i denne forordning. Denne årlige rapport skal også komme ind på facilitetens synergier og komplementaritet med andre EU-programmer, navnlig støtte, der ydes i henhold til forordning (EU) 2021/1529, med henblik på at undgå bistandsoverlapning og dobbeltfinansiering. Den årlige rapport suppleres med redegørelser to gange om året for status med hensyn til gennemførelsen af faciliteten.
4. Kommissionen forelægger den i denne artikels stk. 3 omhandlede årlige rapport for det udvalg, der er omhandlet i artikel 31.

Artikel 26

Resultattavle for faciliteten

1. Kommissionen opretter en resultattavle for faciliteten for Vestbalkan (»resultattavlen«), der viser fremskridtene med støttemodtagernes gennemførelse af reformdagsordenen.
2. Kommissionen tillægges beføjelser til at vedtage en delegeret retsakt i overensstemmelse med artikel 30 for at supplere denne forordning ved at fastlægge resultattavlens nærmere detaljer med henblik på at vise status for gennemførelse af faciliteten, jf. denne artikels stk. 1.
3. Resultattavlen skal være operationel senest den 1. januar 2025 og ajourføres af Kommissionen to gange om året. Resultattavlen gøres offentligt tilgængelig online.

Artikel 27

Evaluering af faciliteten

1. Efter den 31. december 2027, men senest den 31. december 2031, foretager Kommissionen en uafhængig efterfølgende evaluering af forordningen. Ved denne efterfølgende evaluering vurderes Unionens bidrag til opfyldelsen af målene i denne forordning.
2. Den efterfølgende evaluering skal anvende principperne for god praksis, der er fastsat af OECD's Komité for Udviklingsbistand, idet den skal klarlægge, om de specifikke mål er opfyldt, og indeholde henstillinger om, hvordan kommende foranstaltninger kan forbedres.
3. Kommissionen meddeler Europa-Parlamentet, Rådet og medlemsstaterne resultaterne af og konklusionerne på denne efterfølgende evaluering ledsaget af Kommissionens bemærkninger og opfølgning. Denne efterfølgende evaluering kan drøftes efter anmodning fra Europa-Parlamentet, Rådet eller medlemsstaterne. Resultaterne indgår i udarbejdelsen af fremtidige programmer og foranstaltninger og ressourceallokeringen. Denne efterfølgende evaluering og opfølgning gøres offentligt tilgængelig.
4. Kommissionen inddrager i passende omfang alle relevante interessenter, herunder støttemodtagere, arbejdsmarkedets parter, civilsamfundsorganisationer og regionale og lokale myndigheder, i evalueringen af den EU-finansiering, der ydes i henhold til denne forordning, og kan, hvor det er relevant, søge at foretage fælles evalueringer med medlemsstaterne og andre partnere under tæt inddragelse af støttemodtagerne.

Artikel 28

Støttemodtagernes rapportering inden for rammerne af den økonomiske og finansielle dialog

Støttemodtageren aflægger rapport en gang om året inden for rammerne af den økonomiske og finansielle dialog om de fremskridt, der er gjort med gennemførelsen af den reformrelaterede del af dens reformdagsorden.

Artikel 29

Dialog om reform- og vækstfaciliteten for Vestbalkan

1. Kommissionen afholder mindst to gange om året en dialog med Europa-Parlamentets kompetente udvalg, alt efter hvad der er relevant. Forud for hver dialog giver Kommissionen Europa-Parlamentet skriftlig information om:

- a) situationen med hensyn til gennemførelsen af faciliteten
- b) vurderingen af reformdagsordenerne
- c) de vigtigste konklusioner i den i artikel 25, stk. 3, omhandlede rapport
- d) procedurer for betalinger, tilbageholdelse og nedsættelse, hvor det er relevant, herunder eventuelle bemærkninger, der er fremsat for at sikre en tilfredsstillende opfyldelse af betingelserne, og
- e) alle andre relevante faktorer i forbindelse med gennemførelsen af faciliteten.

2. Den i stk. 1 omhandlede dialog kan foregå samtidigt med den geopolitiske dialog på højt plan vedrørende IPA III for at give mulighed for passende overvejelser om synergier og komplementaritet.

3. Kommissionen tager hensyn til alle elementer, som udspringer af de synspunkter, der kommer til udtryk gennem dialogen om reform- og vækstfaciliteten for Vestbalkan, herunder Europa-Parlamentets beslutninger, hvor det er relevant.

KAPITEL VI

AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

Artikel 30

Udøvelse af delegerede beføjelser

1. Beføjelsen til at vedtage delegerede retsakter, jf. artikel 18 og 26, tillægges Kommissionen på de i denne artikel fastlagte betingelser.

2. Beføjelsen til at vedtage delegerede retsakter, jf. artikel 18 og 26, tillægges Kommissionen for en periode på fem år fra datoen for denne forordnings ikrafttræden. Kommissionen udarbejder en rapport vedrørende delegationen af beføjelser senest ni måneder inden udløbet af femårsperioden. Delegationen af beføjelser forlænges stiltiende for perioder af samme varighed, medmindre Europa-Parlamentet eller Rådet modsætter sig en sådan forlængelse senest tre måneder inden udløbet af hver periode.

3. Den i artikel 18 og 26 omhandlede delegation af beføjelser kan til enhver tid tilbagekaldes af Europa-Parlamentet eller Rådet. En afgørelse om tilbagekaldelse bringer delegationen af de beføjelser, der er angivet i den pågældende afgørelse, til ophør. Den får virkning dagen efter offentliggørelsen af afgørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende* eller på et senere tidspunkt, der angives i afgørelsen. Den berører ikke gyldigheden af delegerede retsakter, der allerede er i kraft.

4. Inden vedtagelsen af en delegeret retsakt hører Kommissionen eksperter, som er udpeget af hver enkelt medlemsstat, i overensstemmelse med principperne i den interinstitutionelle aftale af 13. april 2016 om bedre lovgivning.

5. Så snart Kommissionen vedtager en delegeret retsakt, giver den samtidigt Europa-Parlamentet og Rådet meddelelse herom.

6. En delegeret retsakt vedtaget i henhold til artikel 18 og 26 træder kun i kraft, hvis hverken Europa-Parlamentet eller Rådet har gjort indsigelse inden for en frist på en måned fra meddelelsen af den pågældende retsakt til Europa-Parlamentet og Rådet, eller hvis Europa-Parlamentet og Rådet inden udløbet af denne frist begge har underrettet Kommissionen om, at de ikke agter at gøre indsigelse. Fristen forlænges med en måned på Europa-Parlamentets eller Rådets initiativ.

Artikel 31

Udvalgsprocedure

1. Kommissionen bistås af det udvalg, der er nedsat ved forordning (EU) 2021/1529. Dette udvalg er et udvalg som omhandlet i forordning (EU) nr. 182/2011.
2. Når der henvises til dette stykke, finder artikel 5 i forordning (EU) nr. 182/2011 anvendelse.
3. Afgiver udvalget ikke nogen udtalelse for så vidt angår de gennemførelsesretsakter, der er omhandlet i artikel 15, stk. 1, og artikel 16, stk. 2, vedtager Kommissionen ikke udkastet til gennemførelsesretsakt, og artikel 5, stk. 4, tredje afsnit, i forordning (EU) nr. 182/2011 finder anvendelse.

Artikel 32

Information, kommunikation og offentliggørelse

1. Kommissionen deltager i kommunikationsaktiviteter for at sikre synligheden af Unionens finansiering af den finansielle støtte, der er planlagt i reformdagsordenerne, herunder gennem fælles kommunikationsaktiviteter med støttemodtagerne. Kommissionen sikrer, at støtte fra faciliteten tilkendes og anerkendes gennem en finansieringserklæring. Foranstaltninger, der finansieres under faciliteten, gennemføres i overensstemmelse med kommunikations- og synlighedskravene i EU-finansierede foranstaltninger udadtil og i andre relevante retningslinjer.
2. Modtagere af EU-midler anerkender aktivt EU-midlernes oprindelse og sikrer synligheden heraf, herunder, hvor det er relevant, ved at vise Unionens logo og en passende finansieringserklæring med ordlyden »finansieret af Den Europæiske Union«, navnlig når de promoverer foranstaltningerne og deres resultater, ved at give sammenhængende, virksomhedsfulde og forholdsmæssige målrettede oplysninger til forskellige modtagergrupper, herunder medierne og offentligheden.
3. Information, kommunikation og offentliggjort materiale skal stilles til rådighed i et tilgængeligt format.

Artikel 33

Ikrafttræden

Denne forordning træder i kraft dagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Udfærdiget i Bruxelles, den 14. maj 2024.

På Europa-Parlamentets vegne

R. METSOLA

Formand

På Rådets vegne

H. LAHBIB

Formand

BILAG

Metode til fordeling af de samlede midler pr. støttemodtager

Hver støttemodtagers tildeling beregnes i overensstemmelse med følgende trin på grundlag af data for referenceåret:

Trin 1: fastlæggelse af en befolkningsfordelingsnøgle baseret på forholdet mellem støttemodtagerens befolkningstal og det samlede befolkningstal i Vestbalkan

Trin 2: fastsættelse af en BNP-fordelingsnøgle baseret på forholdet mellem det gennemsnitlige BNP per capita i Vestbalkan og BNP per capita for den respektive støttemodtager og divideret med summen af de seks forhold

Trin 3: kombination af de procentvise vægte for hver støttemodtager vedrørende befolkningen i henhold til trin 1 og BNP per capita i henhold til trin 2 med en vægtningsfaktor på 60 % af befolkningen og 40 % af BNP per capita.